

FEVLADO vzw

JAARVERSLAG 2007

JAARVERSLAG FEVLADO 2007

INHOUD

Inleiding	pagina 3
1. Wie is Fevlado	pagina 4
1.1. Missie en doelstellingen	
1.2. Algemene contactgegevens	
2. Bestuur en team	pagina 8
2.1. Bestuur	
2.2. Team	
3. Netwerk	pagina 10
3.1. Internationaal	
3.2. Nationaal	
3.3. Vlaams	
4. Activiteiten, gekoppeld aan de doelstellingen	pagina 18
4.1. Belangenverdediging	
4.2. Sensibilisering	
4.3. Ledenbeweging	

INLEIDING

Dit jaarverslag biedt een overzicht van de activiteiten die Fevlado in 2007 ontplooid; activiteiten die gekoppeld zijn aan de missie en de doelstellingen van de organisatie en die vaak ook mee bepaald worden door de dichte en verre omgeving van Fevlado.

Zo'n invloed oefenden bijvoorbeeld de Verenigde Naties uit. De goedkeuring van het verdrag over de rechten van personen met een handicap in december 2006, moest gevolgd worden door een ondertekening door België en Vlaanderen; dat is gebeurd op 30 maart 2007. De Internationale Conventie voor de Rechten van Mensen met een Handicap wordt echter pas wettelijk bindend wanneer België de conventie ratificeert, en dat is nog niet gebeurd. Deze Conventie verzekert het promoten, beschermen en verzekeren van volledige en gelijke mensenrechten voor alle mensen met een handicap, en het is de eerste internationale Conventie die onder "talen" ook gebarentalen vermeldt. Daarom is het van het grootste belang dat Fevlado dit verder van nabij opvolgt. We waren dan ook aanwezig op een nationale conferentie over dit thema georganiseerd door het Belgian Disability Forum, en op de internationale conferentie "Independent living – the road from New York to Budapest" in Budapest.

Ook op Europees vlak was 2007 een belangrijk jaar; het werd immers uitgeroepen tot het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen. Een belangrijke manier om tot gelijke kansen te komen, is de nadruk leggen op de meerwaarde van diversiteit binnen een samenleving; een meerwaarde die alleen maar tot stand kan komen als de eigenheid van mensen op een juiste manier wordt belicht. Ook Fevlado heeft hier haar steentje toe bijgedragen. Minister Anciaux subsidieerde Fevlado om een sensibilisatiecampagne te voeren, die de Vlaamse Gebarentaal moest belichten en bekendmaken bij het grote publiek, als een erkende taal van een groep Vlaamse burgers, die bijgevolg ook gelijke rechten en kansen moeten krijgen als de andere inwoners van dit land. Wat het onmiddellijke resultaat van deze campagne is geweest, is moeilijk in te schatten, maar sensibilisering vraagt tijd. Het feit dat reeds enkele organisaties beroep deden op Fevlado om hun eigen informatie toegankelijk te maken voor gebarentaalgebruikers, wijst op een groeiende bewustwording. Maar om op een professionele manier informatie te kunnen vertalen in de Vlaamse Gebarentaal is gepast materiaal nodig; Fevlado zocht en vond in 2007 dan ook een partner in de Rotary die ervoor zorgde dat we in het opnamelokaal konden investeren. Onze dank daarvoor!

Ook de directe omgeving noopte Fevlado tot een aantal aanpassingen in de werking. Zo investeerden we in 2007 in de verdere uitbouw van de expertenwerking. Fevlado zocht en vond tal van geëngageerde en enthousiaste personen, die vanuit hun ervaring en kennis mee willen denken over de vragen die Fevlado krijgt, en over de vragen die Fevlado zelf nog wil stellen. Hun bijdrage is van fundamenteel belang voor een organisatie die als federatie het aanspreekpunt wil zijn van de overheid – op welk niveau dan ook - wanneer het handelt over doofheid, Dove personen, en vooral dan de manier waarop die overheid omgaat met Vlaamse Gebarentaligen.

Nog een belangrijke aanvulling van de werking van Fevlado was de oprichting eind 2007 van een nieuwe afdeling : Fevlado-Ontspanning. Zoals alles in de maatschappij, evolueert ook de Vlaamse Dovengemeenschap en de werking van de dovenclubs. Zo komen er vandaag minder doven naar de dovenclubs dan in het verleden. Hiervoor zijn er verschillende redenen, zoals het digitale tijdperk met haar mogelijkheden om ook van op afstand met elkaar contact te houden, en ook het enorm breed keuzeaanbod aan vrijetijdsactiviteiten. Natuurlijk blijft de sociale functie van de dovenverenigingen zeer belangrijk, maar sommige leden gaan specifiek op zoek naar die activiteiten die aansluiten bij hun eigen interesses. Voor de dovenclubs is het niet haalbaar om een breed gamma van activiteiten te organiseren doordat het aantal geïnteresseerde leden te beperkt is of gewoon omdat hun werking de praktische organisatie van deze specifieke activiteit niet aankan. Vandaar wil Fevlado deze activiteiten op nationaal niveau organiseren. Het is de bedoeling dat de activiteiten aanvullend zijn op die van de Dovenclubs; de activiteiten op nationaal niveau zullen dan ook dovenclub-overschrijdend zijn.

Wat hierboven werd aangehaald, zijn slechts enkele voorbeelden die moeten aantonen dat ook Fevlado evolueert, samen met haar directe en indirecte omgeving. Die evolutie gaat soms snel, en vaak hebben we de tijd niet om alle informatie tijdig en op een toegankelijke manier naar iedereen te verspreiden. Daarom willen we hier in 2008 aandacht aan besteden en nagaan bij onze leden hoe onze informatie hen bereikt en wat er beter kan. Naar informatieverspreiding toe kan dit jaarverslag alvast tellen en we wensen u dan ook veel leesplezier!

1. WIE IS FEVLADO ?

1.1. MISSIE EN DOELSTELLINGEN

Fevlado = Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties vzw

Vaststelling :

- Dove en slechthorende personen worden gediscrimineerd.
- De horende samenleving heeft een verkeerd beeld over deze groep.
- Er is uitsluiting van doven en slechthorenden op sociaal vlak.
- De burgerrechten van doven en slechthorenden worden vaak niet gerespecteerd.

Wat willen we doen, welke zijn de doelstellingen :

- Het bereiken van volwaardig "burgerschap" met gelijke rechten en kansen voor iedere dove en slechthorende persoon.
- Het behouden en verbeteren van de taalkundige en culturele identiteit van doven en slechthorenden.
- Het streven naar een beter zelfbewustzijn van onze groep zodat ze meer voor zichzelf kunnen opkomen en zelf beslissen over hun eigen leven.
- Het bereiken van wederzijds respect voor iedere persoon, zowel doof, slechthorend als horend.

Hoe gaan we dit doen :

- Door het actief beïnvloeden van het beleid (politiek, overheid), het bewustmaken van de samenleving, het aanbieden en/of ondersteunen van opleidingen, via belangenverdediging en, indien nodig, via actievoering.
- Door het informeren en ondersteunen van de taalkundige en socio-culturele gemeenschap van dove en slechthorende personen.
- Door het ondersteunen, adviseren en informeren van organisaties en andere belanghebbenden over de verschillende kenmerken van doofheid (medische, taalkundige, sociale, culturele en onderwijskundige kenmerken).

Waarom Fevlado ?

- Fevlado leeft middenin de Vlaamse Dovengemeenschap, en heeft zeer veel contacten binnen en buiten Vlaanderen.
- Fevlado gelooft dat doven en slechthorenden voldoende sterk zijn om zichzelf te vertegenwoordigen. Onze organisatie wordt geleid door dove en slechthorende mensen en heeft voldoende experts ter beschikking om deze opdracht uit te voeren.

Door het uitvoeren van deze missie wil Fevlado vzw meewerken aan een omgeving waarin de waarden van vreedzaam samenleven (pluralisme), verdraagzaamheid en wederzijds respect centraal staan.

1.2. ALGEMENE CONTACTGEGEVENS

NATIONAAL SECRETARIAAT

Fevlado vzw
Coupure Rechts 314 - 9000 Gent
Ondernemingsnummer : BE 0417058428
Tel.: 09/224.46.76 - Fax : 09/329.07.47
E-mail: info@fevlado.be
www.fevlado.be

REGIONALE SECRETARIATEN

In deze secretariaten zijn medewerkers van Fevlado actief om de doelstellingen te concretiseren op regionaal vlak.

Voor de regio Oost-Vlaanderen :

Fevlado-Gent :
Dovenclub Gent, GebarenTaalGebruikers, Dendermondsesteenweg 449b – 9070 Destelbergen
FevladoGent@fevlado.be

Voor de regio Noord-West-Vlaanderen :

Fevlado-Brugge :
Dovenontmoetingscentrum Effeta, Polderstraat 76a – 8310 Sint-Kruis Brugge
FevladoBrugge@fevlado.be

Voor de regio Zuid-West-Vlaanderen :

Fevlado-Kortrijk :
Dovenontmoetingscentrum De Haerne Club, Kortrijksestraat 70 – 8501 Kortrijk – Heule
FevladoKortrijk@fevlado.be

Voor de regio Antwerpen :

Fevlado-Antwerpen :
Dovenontmoetingscentrum Madosa, Haantjeslei 213 – 2018 Antwerpen
FevladoAntwerpen@fevlado.be

Voor de regio Kempen :

Fevlado-Turnhout :
Dovenontmoetingscentrum Piramime, H. Consciencestraat 17 – 2300 Turnhout
FevladoTurnhout@fevlado.be

Voor de regio Limburg :

Fevlado-Limburg :
Dovenontmoetingscentrum De Schakel, Rechterstraat 43 – 3511 Kuringen (Hasselt)
FevladoLimburg@fevlado.be

LEDENBEWEGING

Voor alle vragen in verband met de ledenbeweging van Fevlado, is er één centraal emailadres beschikbaar : ledenbeweging@fevlado.be .

Afdelingen van Fevlado vzw

- Vlaamse DovenVerenigingen (VDV)
- Fevlado-Senioren
- Fevlado "Helen Kellerclub" (HKC)
- Fevlado-Ontspanning
- Jong-Fevlado

Al deze afdelingen hebben hun secretariaat in Gent, Coupure Rechts 314.

Aangesloten vzw

- Vlaamse Doven Sportbond vzw (VDSB)
Coupure Rechts 314
9000 Gent
annsmetsVDSB@gmail.com

2. BESTUUR EN TEAM

2.1. BESTUUR

Eind 2007 telde het bestuur van Fevlado 9 personen, waarvan de meerderheid Doof is. De Algemene Vergadering telde 14 personen.

Vanwege de nauwe samenwerking met Fevlado-Diversus vzw en Fevlado-Passage vzw is er één gezamenlijk Dagelijks Bestuur, dat voor de 3 vzw's de krijtlijnen van de dagelijkse werking uittekent.

De directie en coördinatoren van de 3 vzw's zitten wekelijks samen in een stafvergadering om de werking op elkaar af te stemmen.

2.2. TEAM

Het team van Fevlado bestond in 2007 uit 17 medewerkers, waarvan het grootste deel op deeltijdse basis werd tewerkgesteld.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap subsidieert de loonkost van 12 voltijdse equivalenten. 2 voltijdse equivalenten (samen 3 medewerkers) werken voor OPDOSS vzw (Optimale Participatie van Dove en Slechthorenden in de Samenleving), en zijn deels in Gent en deels in Antwerpen tewerkgesteld. Hun taakomschrijving wordt opgesteld door OPDOSS.

Van de 17 medewerkers van Fevlado, zijn er 11 doof/slechthorend, en 6 horend.

Elk regionaal secretariaat kon ook in 2007 rekenen op een halftijdse medewerker, en in Gent waren er 11 medewerkers actief, waarvan het grootste deel op deeltijdse basis.

Samen met enkele medewerkers werd er een intern communicatiebeleid uitgewerkt, waaraan ook een vorming voor alle medewerkers werd gekoppeld over "Turntaking" en vergadertechnieken. Enkele andere medewerkers volgden een cursus Excell, Acces en Dreamweaver. Er was ook een interne lezing rond Dovencultuur, Deafhood en de toepassing ervan in de Vlaamse Dovenorganisaties.

Voor het onderhoud van de website maakte Fevlado gebruik van de diensten van een webmaster.

Fevlado kon ook in 2007 rekenen op de inzet van een aantal vrijwilligers. Niet alleen regionaal en bij de afdelingen zijn er veel dove vrijwilligers actief, ook nationaal doet Fevlado geregeld beroep op vrijwillige experts op allerlei vlak, om zo de werking aan te vullen.

3. NETWERK

Fevlado is geen eiland op zich. Ze kan enkel haar doelstellingen bereiken als ze samenwerkt en overlegt met tal van andere organisaties die binnen hetzelfde werkveld functioneren. Informatie-uitwisseling en het samenwerken om bepaalde doelstellingen te bereiken is hierbij van primordiaal belang.

Hier vindt u een overzicht van alle organisaties die zowel op internationaal, nationaal en Vlaams niveau voor Fevlado een belangrijke partner zijn.

3.1. INTERNATIONAAL

▪ ***World Federation of the Deaf - afgekort : WFD***

Fevlado is één van de stichtende leden van de WFD. De WFD focust zich vooral op de armere landen in de wereld en de landen waar de dovenproblematiek het meest zwaar is op vlak van onderwijs en mensenrechten. Het is vooral een solidariteitsplatform waarin de sterkere dovenfederaties kunnen samenwerken en steun bieden aan de minder sterke federaties. Deze steun kan financieel zijn, maar kan ook ondersteuning zijn bij het opzetten van nieuwe organisaties in ontwikkelingslanden, het opzetten van dovenonderwijs, het ondersteunen van projecten rond de opleiding van dove bestuursmensen vanuit deze landen, of het leggen van contacten met lokale overheden om de situatie van doven te verbeteren daar waar dat nodig is.

De WFD heeft de status van raadgever bij de Verenigde Naties, een toch belangrijke vorm van erkenning. Hierdoor kan de dovengemeenschap ook haar rol spelen in de besluitvorming bij de Verenigde Naties op domeinen waar dit het leven van de doven kan beïnvloeden.

De WFD organiseert vierjaarlijks een Wereldcongres en dat is vaak een megagebeuren met zeer veel doven uit de ganse wereld. Dit Congres bestaat uit een besloten gedeelte, de Algemene Vergadering van de WFD, waarop enkel officiële delegaties van de aangesloten landen toegelaten zijn. Het open gedeelte is dan het Congres waarop iedereen mag aanwezig zijn en met een heel breed programma, gaande van theater, cultuur, kunst, tot workshops en seminars. Een belangrijk aspect van dit evenement zijn de talrijke informele contacten die leiden tot de vorming van een netwerk van mensen die een belangrijke rol kunnen spelen in de werking van de eigen federatie. Mensen die expert zijn op bepaalde domeinen zoals mensenrechten, gebarentaal, politiek, .. kunnen daar geraadpleegd of uitgenodigd worden voor een lezing.

In 2007 had het 15^e Wereldcongres plaats in Madrid. Vanuit Vlaanderen waren er zo'n 15 mensen aanwezig, en ook Fevlado stuurde een afgevaardigde. Het thema van het congres was "Human Rights through Sign Languages", en in 8 verschillende commissies werden thema's behandeld als mensenrechten, gebarentalen, onderwijs, technologie, enzovoort.

De WFD legde samen met haar leden een aantal resoluties vast, waarop de eigen werking zal worden afgestemd gedurende de komende 4 jaar. Wie hierover meer wenst te lezen, kan informatie vinden in het tijdschrift Dovennieuws, september-oktober 2007.

▪ ***European Union of the Deaf - afgekort : EUD***

De EUD is een Europese non-profit organisatie met de Nationale Federaties van Doven binnen de Europese Unie als leden. Fevlado is één van de stichtende leden van de EUD en de reden van de oprichting van deze non-profit organisatie was de nood aan een platform van de nationale dovenorganisaties waar de belangen van Dove Europeanen verdedigd worden op Europees niveau. De EUD wil de dialoog met de "horende wereld" uitbouwen op Europees niveau, en dit in overleg en samenwerking met haar leden.

Er zijn talrijke mogelijkheden rond het indienen van Europese projecten op diverse beleidsdomeinen (onderwijs, werk, welzijn, antidiscriminatie, ..) en daarvoor is het toch wel nodig om een sterk uitgebouwd netwerk van mogelijke partners te hebben. De General Assembly of de Algemene Vergadering komt jaarlijks samen. Hoofdonderwerpen zijn daar de opvolging van de gemaakte afspraken van de vorige Algemene Vergadering, de financiële toestand van de EUD, het opstellen en opvolgen van het EUD Action Plan, de relatie tussen de EUD en het European Disability

Forum, en het bespreken van de resultaten van seminars rond bijvoorbeeld discriminatie, gelijke rechten, gebarentaal, ... Ook wordt de werking van en acties ten opzichte van de Verenigde Naties in samenwerking met de WFD besproken, en vaak worden er workshops georganiseerd rond relevante thema's.

In 2007 ging deze vergadering door in mei in Berlijn. De Algemene Vergadering werd voorafgegaan door een seminar met als thema "Equal Opportunities for All".

Op 7 december 2007 stuurde Fevlado een afgevaardigde naar de internationale conferentie "Independent living – the road from New York to Budapest" in de Hongaarse hoofdstad Boedapest. De conferentie werd georganiseerd door SINOSZ (de Hongaarse Dovenfederatie) in samenwerking met EUD. Twee gebeurtenissen gaven concreet aanleiding tot het organiseren van de conferentie: SINOSZ vierde op 8 december zijn 100-jarig bestaan, en Hongarije was het tweede land ter wereld dat het VN Verdrag voor de Rechten van Mensen met een Handicap ratificeerde. Redenen genoeg om te feesten dus!

- ***European Network for Accessible Tourism – afgekort : ENAT***

Fevlado is sinds 2006 lid van dit netwerk. Het is samengesteld uit organisaties en individuen uit de private en publieke sector en NGO's die ernaar streven om Europese toeristische bestemmingen toegankelijk te maken voor iedereen. Ze verzamelt informatie rond toegankelijkheid en stelt die ter beschikking. Deze organisatie wordt gedurende 2 jaar financieel ondersteund door de Europese Commissie.

- ***Dovenschap Nederland***

Dovenschap is de belangenorganisatie van dove mensen in Nederland. Jaarlijks wordt er een overlegvergadering georganiseerd tussen de Vlaamse en de Nederlandse Dovenfederatie. In 2007 ging deze door in september in Gent. Deze jaarlijkse bijeenkomst geeft de mogelijkheid aan beide federaties om elkaar beter te leren kennen, en de eigen werking te toetsen aan die van een gelijkaardige organisatie. Er worden standpunten vergeleken en oplossingen gezocht voor gelijkaardige problemen. In 2007 werd overlegd rond beeldtelefonie, tewerkstelling, ontwikkelingssamenwerking, zorg, en tolken. Verder werden reeds de eerste afspraken gemaakt rond de Werelddovendag van 2009, die de Nederlandse en de Vlaamse Dovenfederaties opnieuw samen zullen organiseren. In 2008 zal er een gezamenlijke studiedag rond "empowerment" doorgaan, die ook in 2007 werd voorbereid.

3.2. NATIONAAL

▪ ***Fédération Francophone des Sourds de Belgique – afgekort FFSB***

Fevlado en FFSB overleggen op regelmatige basis om vooral informatie uit te wisselen. Soms wordt er ook samen gelobbyd. In 2007 stonden volgende items op de agenda: voorbereiding gezamenlijke WDD, vertaling van de anti-discriminatiewet, voorbereiding van de Algemene Vergadering van de EUD in Berlijn en de Algemene Vergadering van WFD in Madrid, de selectie van de deelnemers aan het jongerenkamp in Madrid, hulpmiddelen, SHC, Telecontact, toegankelijkheid van nooddiensten, de nationale hoge raad.

▪ ***Belgian Disability Forum - afgekort BDF***

Het Belgian Disability Forum zag het licht begin 2004 aangezien er vanuit België geen enkele "officieel aanvaarde" organisatie bestaat die de Belgische personen met een handicap kon vertegenwoordigen op Europees vlak. De bestaande Hoge Raad voor Personen met een Handicap wordt immers samengesteld door de overheid die hiervoor mensen aanduidt als zogenaamde vertegenwoordigers van personen met een handicap, maar blijkbaar strookte dit niet met de regelgeving van het EDF (European Disability Forum). Dit forum eist onder meer dat de vertegenwoordigers van de nationale federaties van personen met een handicap bestaan uit representatieve mensen en dat de leden van deze federaties voor het merendeel zelf een handicap hebben.

Het BDF voldoet wel aan deze vormvereisten aangezien ze opgericht werd door een aantal organisaties van personen met een handicap in Vlaanderen en Wallonië waaronder ook Fevlado en de Waalse organisatie FFSB - sedert enkele jaren is het BDF ook effectief lid van het European Disability Forum als vertegenwoordiger van België.

2 bestuursleden van Fevlado zijn leden van de Algemene Vergadering van het BDF.

Gesprekspunten binnen het BDF zijn vooral de houding van België bij de implementatie van diverse Europese richtlijnen rond personen met een handicap, het bepalen van onze standpunten, en het doorgeven van informatie vanuit Europa naar de achterban, vooral dan inzake mogelijke subsidiëringen en projecten. Grote thema's zoals antidiscriminatie, gelijke rechten en arbeid worden hier ook aangepakt. Het BDF beschikt over een personeelskader dat volledig door de Belgische overheid wordt gefinancierd.

De bedoeling is evenwel ook om in België de rol van de Hoge Raad over te nemen als adviserend orgaan naar de overheden toe rond het wetgevend werk.

Naast de jaarlijkse Algemene Vergadering, nam Fevlado in 2007 ook deel aan een Nationale Conferentie, die BDF samen met de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap organiseerde in juni. De conferentie behandelde het thema 'Mainstreaming van Handicap in het lokale beleid'.

▪ ***Sensorial Handicap Coöperation – afgekort SHC***

SHC is een tweetalige niet-gouvernementele organisatie (NGO) voor ontwikkelingssamenwerking, erkend door de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGOS) sedert 1992. SHC groepeert de initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking van de meeste Nederlandstalige en Franstalige voorzieningen voor mensen met een sensorische handicap in België.

Fevlado is lid van de Algemene Vergadering van deze vzw.

3.3. VLAAMS

▪ ***Fevlado-Passage vzw***

Deze organisatie staat in voor de dienstverlening aan doven, slechthorenden, doof gewordenen, hun omgeving en geïnteresseerden. De individuele begeleiding van doven/slechthorenden geeft voeding aan de belangenverdediging van Fevlado via de verzameling van individuele maar gelijkaardige klachten, die vertaald worden naar structurele tekorten. Vooral de expertise rond tewerkstelling en zorg werd in 2007 door Fevlado-Passage aangeleverd.

▪ ***Fevlado-Diversus vzw***

Deze vzw is erkend als sociaal-culturele organisatie, die educatieve en ondersteunende activiteiten organiseert die een genuanceerde kijk op doof- en slechthorendheid moeten bevorderen. Ze benadert daarbij doofheid vanuit een sociaal-cultureel perspectief. De samenwerking tussen Fevlado en deze dienst is belangrijk als het gaat om gezamenlijke prioriteiten, zoals de sensibilisering van de horende maatschappij. Dankzij enkele dove medewerkers van Fevlado, kreeg Fevlado-Diversus ook in 2007 de nodige input van “experten” om de cursussen Vlaamse Gebarentaal en voordrachten verder uit te bouwen.

In 2007 liep het erfgoedproject *Uit de Doofpot* verder, waarbij Fevlado ook als partner optreedt. Daarnaast was Fevlado lid van de werkgroep ‘Dovengeschiedenis’ van Fevlado-Diversus, die als doel heeft:

- de geschiedenis van de Vlaamse Dovengemeenschap te bestuderen en te promoten;
- het culturele erfgoed van de Vlaamse Dovengemeenschap te bewaren voor de toekomst
- en meedoen met de erfgoedwerking van Fevlado-Diversus.

▪ ***Vlaams Gebarentaal Centrum vzw – afgekort VGTC***

Binnen het VGTC ontmoeten leden van de Vlaamse Dovengemeenschap, personen werkzaam binnen diensten of organisaties gericht op doven en slechthorenden, en taalkundigen met ervaring op het vlak van gebarentaalonderzoek elkaar om te overleggen en om samen initiatieven te ontwikkelen. Deze initiatieven zijn vooral - maar niet uitsluitend - gericht op het onderwijs van en onderzoek naar de Vlaamse Gebarentaal. Ook Fevlado was in 2007 hierin vertegenwoordigd, als lid van de Algemene Vergadering van deze vzw.

Op vraag van de European Union of the Deaf (EUD) werd een tiental jaar geleden gestart met een Europees project omtrent de status van de gebarentalen in de verschillende lidstaten. Elke lidstaat moest dus een stand van zaken opmaken van de actuele status van de gebarentaal in het eigen land. Dit gebeurde aan de hand van de bespreking van een aantal thema’s. Voor elk van de thema’s diende de huidige situatie te worden geschetst, moesten de belangrijkste problemen/noden/tekorten aangestipt worden en wensen en voorstellen geformuleerd voor verbeteringen in de toekomst. Het VGTC startte in 2006 een vervolg op dit project om – onder andere – na te gaan of de wensen die tien jaar geleden geuit werden, uitgekomen zijn en om te bevragen welke de huidige verlangens zijn voor de toekomst. Van september 2006 tot eind 2007 werd er op zeer regelmatige basis vergaderd, en de resultaten van dit werk (de schets van de huidige situatie en de wensen voor de toekomst) zullen in 2008 worden gepubliceerd. Voor Fevlado kan deze publicatie een lobbyinstrument bij uitstek worden.

De Belangenverdediging van Fevlado werkte actief mee aan dit bevragingproject en was verantwoordelijk voor het aanleveren van volgende teksten:

- stand van zaken Onderwijs
- stand van zaken Media
- stand van zaken Zorg
- stand van zaken Hulpmiddelen en Telecommunicatie
- wensen voor de toekomst Onderwijs
- wensen voor de toekomst Media
- wensen voor de toekomst CI en de Dovengemeenschap
- wensen voor de toekomst Hulpmiddelen en Telecommunicatie

▪ ***Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw – afgekort CAB***

Er wordt op geregelde basis overlegd tussen Fevlado en het CAB, over items die beide organisaties aanbelangen. Concrete resultaten van dit overleg in 2007 worden beschreven bij de verwezenlijkingen van de belangenbehartiging, verder in dit verslag.

▪ ***Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap***

Binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap zetelen vertegenwoordigers van Fevlado in

- De werkgroep 'Opvolging van de resolutie betreffende personen met een auditieve handicap': Na het verschijnen in het Vlaams Parlement van de resolutie over personen met een auditieve handicap in mei 1999, werd er binnen het Vlaams Fonds een werk/denkgroep opgericht om de inhoud van deze resolutie te bespreken. De bedoeling van deze groep is om de realisatie op te volgen van wat er in de resolutie staat.
- De Ad Hoc Commissie Individuele Materiële Bijstand: Deze commissie buigt zich over de maatregelen ter bevordering van de maatschappelijke integratie van personen met een handicap. Zij doet voorstellen van maatregelen in alle maatschappelijke gebieden en beleidsdomeinen die personen met een handicap in de gelegenheid stellen om volwaardig te participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt, onder meer door advies te geven rond reglementering, allerhande tussenkomsten en hulpmiddelen, onderzoek, informatieverwerking en verspreiding. Ook inzake het individueel functioneren van personen met een handicap en de samenwerking met de overheidsdiensten en –instellingen, bevoegd inzake onderwijs en tewerkstelling, geeft zij advies met het oog op de coördinatie of eventuele integratie van individuele bijstand voor personen met een handicap. Een personeelslid van Fevlado is lid van deze commissie.
- De klachtencommissie inzake de dienstverlening door tolken Vlaamse Gebarentaal: Bij klachten inzake de dienstverlening door tolken Vlaamse Gebarentaal vervult het CAB haar rol als klachtbemiddelaar. Indien dit niet tot een oplossing leidt, moet het CAB de klacht ter kennis geven aan de klachtencommissie, die uiteindelijk een definitief voorstel van een oplossing moet geven aan de beleidsorganen van het Vlaams Fonds. In de klachtencommissie zetelen vertegenwoordigers van de belangenverenigingen van de dove cliënten (waaronder Fevlado), van de belangenvereniging van de tolken, van het CAB en van de overheid.

Enkele agendapunten van de vergaderingen van deze verschillende werkgroepen worden verder in dit verslag besproken.

▪ ***Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap vzw – afgekort GRIP***

Op verschillende punten werd er in 2007 samengewerkt met de organisatie GRIP. Zo was Fevlado één van de vele partners in een gemeenschappelijke campagne "Iedereen Model", in het kader van het Europees Jaar van Gelijke Kansen voor Iedereen. Dit wordt verder in dit verslag uitgebreider toegelicht.

Fevlado was ook aanwezig op de Open GRIP Dag in mei in Mechelen.

▪ ***Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid***

Onder leiding en coördinatie van GRIP komt dit gebruikersoverleg op regelmatige basis samen om rond dit domein een aantal punten op te volgen en beleidsadviserend werk te verrichten. Ook Fevlado maakt deel uit van dit overlegforum; dit wordt verder besproken bij de activiteiten van de cel belangenbehartiging.

▪ ***Vlaams Gebruikersoverleg voor Personen met een Handicap vzw – afgekort VGPH***

In oktober 2004 sloot Fevlado zich aan bij dit platform dat intussen 16 gebruikersorganisaties onder haar leden telt. De bedoeling is om de krachten te bundelen en samen te strijden voor een "evenwaardige" positie van personen met een handicap in de zorg. Het VGPH heeft provinciale werkingen, die de gebruikers ondersteunen in het Regionaal Overleg. In 2007 werkte Fevlado vooral mee binnen de gebruikersraad zorgregie, om via dit orgaan mee na te denken over de manier waarop het huidige zorgaanbod anders kan worden georganiseerd, zodat alle personen met een ondersteuningsnood hierop beroep kunnen doen. Dit wordt verder in dit verslag besproken bij de activiteiten van de cel belangenbehartiging.

▪ ***Sociaal-economische Raad van Vlaanderen – afgekort SERV***

Op vraag van de minister van Werkgelegenheid en Toerisme werd op 16 december 2003 in de SERV de commissie Diversiteit opgericht. De commissie Diversiteit ijvert voor de evenredige vertegenwoordiging in het sociaal-economische leven van die groepen van de bevolking die nu niet op een evenredige wijze vertegenwoordigd zijn.

De commissie Diversiteit is paritair samengesteld. Naast de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties uit de SERV zijn er toegevoegde leden, namelijk de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de kansengroepen. Via de commissie Diversiteit van de SERV krijgen kansengroepen dus een stem in de beleidsadvisering betreffende evenredige arbeidsdeelname en diversiteit.

Momenteel zijn er in de commissie Diversiteit twee kansengroepen opgenomen: namelijk de allochtonen en de personen met een arbeidshandicap. Voor iedere kansengroep is er een werkgroep binnen de commissie Diversiteit opgericht. Het is de minister van tewerkstelling, die na advies van de SERV, bepaalt welke kansengroepen er aan bod komen in de commissie Diversiteit. Fevlado zetelt in deze commissie. Wat hier in 2007 werd gerealiseerd, wordt verder in dit verslag besproken bij de activiteiten van de cel belangenbehartiging.

▪ ***Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap – afgekort SAPH***

In verschillende steden vormt deze raad de schakel tussen het stadsbestuur en de lokale verenigingen en instellingen voor personen met een handicap. Zij brengt advies uit en signaleert knelpunten over alle aangelegenheden die deze personen aanbelangen. Fevlado neemt maandelijks deel aan de vergaderingen van de SAPH Gent, en is daarnaast actief betrokken in 2 werkgroepen van deze SAPH, namelijk de werkgroep toegankelijkheid en de werkgroep tewerkstelling. Binnen deze werkgroepen behartigt Fevlado de belangen van dove en slechthorende gebarentaalgebruikers. In de SAPH van enkele andere steden zijn ook dove personen aanwezig, die daarbij ondersteuning krijgen vanuit Fevlado.

▪ ***Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen – afgekort T.O.V***

Fevlado is actief lid van dit overlegplatform van diverse organisaties die actief zijn rond het thema toegankelijkheid. Verder in dit verslag, in het gedeelte over de belangenverdediging, wordt nader toegelicht wat de realisaties van deze samenwerking geweest zijn in 2007.

▪ ***Provinciaal Platform Toegankelijkheid – afgekort P.P.T***

Om de toegankelijkheidswerking van de verschillende organisaties en acties rond toegankelijkheid te coördineren wordt er vanuit elk provinciaal steunpunt een Toegankelijkheidsplatform samengesteld. Dit overleg bestaat uit organisaties die rond toegankelijkheid werken, maar ook gebruikers en een technisch adviesbureau voor toegankelijkheid zijn meestal partners. Bedoeling is overleg en samenwerking op gang te brengen. Via het platform worden ook kennis, informatie en ervaring uitgewisseld. In nauwe samenwerking met dit platform wordt het provinciaal toegankelijkheidsbeleid uitgetekend. Het Provinciaal Platform voor Toegankelijkheid verleent adviezen op vraag van het bestuur of op eigen initiatief omtrent toegankelijkheidsmateries.

Fevlado was in 2007 vertegenwoordigd in de provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen (Toegankelijkheidsplatform van het Centrum voor Toegankelijkheid Provincie Antwerpen) en Vlaams-Brabant (Toegankelijkheidsplatform).

- **Overlegplatform Vlaamse Doveninstituten - CORA**

Dit platform heeft 6 werkgroepen. Aan de werkgroep "Tolken in onderwijs", verleent Fevlado zijn medewerking. Concrete voorbeelden hiervan worden beschreven onder het item "belangenbehartiging".

- **ArbeidsTrajectBegeleidingsdienst – afgekort A.T.B.**

ATB begeleidt werkzoekenden met een arbeidshandicap die een extra duwtje in de rug nodig hebben naar de arbeidsmarkt. Voor hen zijn de kansen op een integratie in het arbeidsproces beperkter. De doorstroming kan zowel naar het normaal economisch circuit zijn, als naar de beschutte werkplaats of arbeidszorg. ATB gebruikt hiervoor een specifieke methodiek. Samen met de werkzoekende stippelt ATB een traject uit. Hierin staat de cliënt centraal. Het is een begeleiding op maat die door een arbeidstrajectbegeleider wordt opgevolgd. Er wordt informatie en advies gegeven over opleidings- en tewerkstellingsmogelijkheden. ATB werkt samen met tal van opleidings- en oriënteringscentra die een uitgebreid gamma aan mogelijkheden bieden.

In 2007 nam een afgevaardigde van Fevlado in deze organisatie een bestuursmandaat op. Verder in dit verslag kan u meer lezen rond de activiteiten van Fevlado in het kader van het tewerkstellingsbeleid.

4. ACTIVITEITEN GEKOPPELD AAN DE DOELSTELLINGEN

4.1. BELANGENVERDEDIGING

De cel belangenverdediging (BV) is waarschijnlijk de belangrijkste binnen de werking van Fevlado vzw. Onze federatie is immers de spreekbuis voor de Vlaamse Dovengemeenschap en haar rechten.

Binnen Fevlado zelf, wordt de cel ondersteund door expertengroepen, waarin personen zetelen die hun expertise op een bepaald terrein aanbieden, zodat de cel belangenverdediging op een gefundeerde wijze beslissingen kan nemen.

In juni 2007 werd een evaluatievergadering gehouden tussen de cel belangenverdediging en de experts over de samenwerking. Er werd een duidelijk profiel omschreven van wat de taken zijn van een Fevlado-expert en wat de expert mag verwachten van Fevlado. De expertengroepen werden hervormd en er werd een oproep gelanceerd om nieuwe experts aan te trekken, met resultaat. Eind 2007 coördineert de cel BV 11 expertengroepen. In 2008 zal voor het eerst een expertenmeeting plaatsvinden, met tijd voor onderlinge afstemming, discussie, planning en evaluatie. De bedoeling is dat dit evenement jaarlijks doorgaat.

Extern zetelen afgevaardigden van Fevlado in werkgroepen, commissies en overlegvergaderingen bij andere organisaties. Fevlado overlegt met de andere organisaties in het werkveld, met de federale overheid, de Vlaamse overheid, de provinciale en gemeentelijke besturen en verschillende andere instanties.

Door tijdsgebrek kon er vanuit de cel belangenverdediging in 2007 niet tijdig feedback geleverd worden op de beleidsbrieven van de verschillende ministers. Fevlado ontving de beleidsbrieven pas toen deze al in het Vlaams Parlement verschenen waren. Maar er werd wel een memorandum opgesteld voor de Federale Regering, dat in een overleg met de formateur Didier Reynders werd voorgesteld. De opvolging hiervan zal pas kunnen gebeuren wanneer er een nieuwe Federale Regering is gevormd.

Belangrijke items waaraan in 2007 werd gewerkt worden hieronder behandeld :

- Onderwijs
- Toegankelijkheid
- Ondertiteling
- Media
- Vlaamse Gebarentaal
- CI
- Tolken
- Individuele Materiële Bijstand
- Technische hulpmiddelen en ICT
- Tewerkstelling
- Zorg
- Beleidsbeïnvloeding

Onderwijs

Leerplichtonderwijs

De Fevlado BV had voor volgende zaken contact met het kabinet van Vlaams minister van Onderwijs, Frank Vandenbroucke:

- vraag om de tolkuren voor dove leerlingen in het geïntegreerd onderwijs te verhogen van 10.060 uren naar 15.000;
- late verwittiging van de goedkeuring rond tolkuren aangekaart;
- dossier van dove leerling die deeltijds integreert en tolkuren krijgt opvolgen;
- sanctie maatregel die toegepast wordt op leerlingen en studenten die door afwezigheid niet alle tolkuren gebruikten aangeklaagd;
- de nota "vraag tot evaluatie van het systeem tolken in onderwijs" ingediend.

Fevlado nam deel aan 2 vergaderingen van de CORA werkgroep tolken in onderwijs.

Om de situatie met betrekking tot tolkuren in onderwijs aan te kaarten werd de pers ingeschakeld:

- persbericht "Dove en slechthorende leerlingen krijgen een peulenschil" over de minieme stijging van het aantal tolkuren, waarop een aantal lezersbrieven volgden van ouders van dove kinderen, de minister, de secretaris-generaal van het COC en een orthopedagoge van het MPI Sint-Gregorius.

Fevlado had een verkennend gesprek met het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding om de problematiek van tolkuren binnen onderwijs te bespreken.

Volwassenenonderwijs

Midden december 2006 stuurde Fevlado een brief naar minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke als reactie op het nieuwe decreetsvoorstel op het volwassenenonderwijs. Dove volwassenen werden in dit decreet immers niet vermeld, hoewel zij geen recht hadden op tolkuren binnen het volwassenenonderwijs. Fevlado vroeg in de brief aan Vandenbroucke dan ook een aanpassing van de regelgeving. Fevlado ontving een positief antwoord van minister Vandenbroucke, dat het systeem van de tolkuren vanaf 1 september 2007 uitgebreid zou worden naar het volwassenenonderwijs. Uiteindelijk werd dit 1 januari 2008. Fevlado volgde gedurende 2007 deze situatie nauwgezet op.

Hoger onderwijs

Op 1 maart 2007 was Fevlado aanwezig op een studiedag van VEHHO "Van de oude os leert de jonge ploegen" over hoger onderwijs en handicap.

Experten Onderwijs

De expertengroep onderwijs was auteur (met inbreng van de CORA) van de stand van zaken-tekst en de wensen voor de toekomst-tekst over onderwijs aan dove kinderen, jongeren en volwassenen in het kader van het bevragingproject dat in 2006 en 2007 georganiseerd werd door het Vlaams Gebarentaalcentrum. Deze tekst zal verschijnen in 2008 in de publicatie van het bevragingproject.

In 2006 begonnen de voorbereidingen rond het dossier Leerzorg. In 2007 formuleerde de expertengroep onderwijs een standpunt in verband met het dossier Leerzorg. Dit standpunt werd bezorgd aan het kabinet van minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke.

Twee leden van de expertengroep onderwijs gaven op 10 mei 2007 een lezing aan de KULeuven over tweetalig dovenonderwijs voor studenten orthopedagogiek en logopedie/audiologie.

Fevlado en de expertengroep onderwijs verleenden expertise en advies aan verschillende hogeschool- en universiteitsstudenten die een eindwerk maakten in het kader van onderwijs aan dove kinderen, jongeren en/of volwassenen.

Toegankelijkheid

Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen

Fevlado maakt deel uit van het ToegankelijkheidsOverleg Vlaanderen en nam in het kader hiervan deel aan de maandelijkse kerngroepvergaderingen. Fevlado had inbreng binnen het TOV bij

- het begeleiden van een stagiair in het kader van het project gebruikstoegankelijkheid;
- voorbereiding en deelname aan de Denkdag Mobiliteit;
- insteek leveren voor het memorandum aan de federale overheid;
- feedback leveren over de promotiecampagne "week van de toegankelijkheid" aan ENTER;
- feedback leveren op het voorstel van Resolutie betreffende de toegankelijkheid van openbare ruimtes en publiek toegankelijke ruimtes van Helga Stevens;
- feedback leveren op het voorstel van de stedenbouwkundige verordening inzake de toegankelijkheid van al dan niet bebouwde onroerende goederen of delen ervan toegankelijk voor het publiek, tot installatie en wegen voor personen met een beperking ;
- deelname aan gesprekken bij het kabinet van Vlaams Minister van Gelijke Kansen;
- domeinverantwoordelijke voor het dossier De Lijn;
- screening van het VRT gebouw;
- deelname aan de open vergadering van de TOV ruime groep;
- insteek leveren voor de nieuwsbrief;
- toegankelijkheid van de website ENTER aangekaart.

Steden en gemeenten

Een afgevaardigde van Fevlado volgt de toegankelijkheidswerking van verschillende provincies en steden op. De verslagen van de vergaderingen op provinciaal en stedelijk niveau worden steeds voorgelegd aan de BV van Fevlado. Opmerkingen worden dan doorgegeven aan de afgevaardigde, die ze op haar beurt doorgeeft op de vergaderingen. Dit gebeurt voor

- provincie Oost-Vlaanderen;
- provincie West-Vlaanderen;
- provincie Antwerpen;
- provincie Vlaams-Brabant;
- stad Gent;
- stad Antwerpen;
- stad Oostkamp, waarbij de dove persoon werd geïnformeerd door Fevlado;
- stad Lier, waarbij de dove persoon werd geïnformeerd door Fevlado;
- stad Leuven, waarbij de dove persoon werd geïnformeerd door Fevlado;
- stad Oudenaarde, waarbij de opvolging op afstand gebeurt;
- stad Eeklo, waarbij de opvolging op afstand gebeurt.

Verkiezingen

In 2007 werden de federale verkiezingen georganiseerd. Verschillende aspecten van de verkiezingen bleken ontoegankelijk voor dove en slechthorende personen. De Fevlado BV ondernam volgende stappen:

- alle partijen werden er op gewezen dat hun TV spot voor de verkiezingscampagne niet toegankelijk was voor dove en slechthorende personen. Alle partijen reageerden dat zij in de toekomst aandacht zullen hebben voor de toegankelijkheid van hun verkiezingscampagnes. Sommige partijen vroegen om hen hierop voor de start van de campagne nog eens attent te maken.
- op de dag van de verkiezingen dienden enkele dove mensen zich aan te melden als bijzitter. Eén dove persoon vroeg om een tolk Vlaamse Gebarentaal, dit werd geweigerd en de dove persoon kreeg vrijstelling. Een andere dove bijzitter koos er voor zonder tolk zijn taak uit te voeren maar werd geconfronteerd met communicatieproblemen. Dit werd door Fevlado opgenomen. Er werd contact opgenomen met de FOD Binnenlandse Zaken, de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, de Vlaamse minister van Binnenlandse Zaken, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Stad en Gemeenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In oktober 2007 ging een vergadering door met VVSG rond de toegankelijkheid van de verkiezingen voor dove en slechthorende bijzitters. Op die vergadering werden afspraken gemaakt voor de komende Vlaamse verkiezingen in 2009.

Over de ontoegankelijkheid van verkiezingen verscheen ook een artikel in het tijdschrift *Onder Ons* ('Voor iedereen gelijke kansen in het stembokje?', *Onder Ons*, mei 2007).

Alarmering van dove en slechthorende personen

- Fevlado nam een stagiair Bachelor Maatschappelijke Veiligheid van het KATHO onder de arm om een dossier op te stellen rond de toegankelijkheid en veiligheid voor dove en slechthorende personen. De nadruk lag vooral op alarmering en nooddiensten. Bedoeling was om met het goed uitgewerkte dossier bij de federale overheid te lobbyen voor een betere toegankelijke dienstverlening wat betreft nooddiensten, hulpdiensten en burgeralarmering. Het niveau van het opgestelde dossier voldeed echter niet aan de verwachtingen van de BV Fevlado.
- de BV nam contact op met kamerlid (sp.a) Greet Van Gool om de problematiek rond de burgeralarmering en de ontoegankelijkheid van de nooddiensten aan te kaarten. Mevrouw Van Gool stelde op vraag van Fevlado twee vragen aan de minister van Binnenlandse Zaken Dewael. Daaruit bleek dat de minister van Consumentenzaken enkele initiatieven diende te nemen op het gebied. De BV van Fevlado heeft dan contact opgenomen met het kabinet van de minister van Consumentenzaken waaruit bleek dat de procedure langer duurt dan verwacht.
- de BV nam contact op met de gouverneur van Oost-Vlaanderen. Na een gezamenlijke vergadering ging de provincie Oost-Vlaanderen aan de slag om uit te zoeken hoe dove en slechthorende inwoners bij geval van ramp via SMS zouden kunnen verwittigd worden. De besprekingen zijn nog bezig en liepen vertraging op door de federale verkiezingen en de moeilijke regeringsvorming (voor bepaalde beslissingen is informatie van de FOD Binnenlandse Zaken noodzakelijk). Fevlado werkt voor dit project samen met AHOSA en zet dit verder in 2008.
- Een afgevaardigde van Fevlado woonde in Berlijn een workshop bij over de toegankelijkheid van het oproepnummer 112 en koppelde terug aan Fevlado.
- Overleg met de brandweer van Oostkamp in verband met alarmering voor dove en slechthorende personen en de werking van de noodfax.
- Bezorgen van het document "Toegankelijkheid van gebouwen voor dove en slechthorende personen: aandachtspunten" in het Engels.

- De overheid voerde een nationale preventiecampagne 'Diefstal met list' waarbij een folder met tips bezorgd werd aan senioren. Op de folder werden enkel telefoonnummers vermeld. Hierop reageerde Fevlado met de vraag om bij een herdruk ook het faxnummer te voorzien.

Ziekenhuizen

Het dossier rond de toegankelijkheid van ziekenhuizen werd in 2007 verder behartigd.

Fevlado BV had een vergadering met de vereniging van openbare verzorgingsinstellingen en het Vlaams Algemeen Ziekenhuis Overleg. Dit wordt verder opgevolgd in 2008.

Op aangeven van Fevlado stelde kamerlid Annelies Storms een vraag over de toegankelijkheid van ziekenhuizen voor dove en slechthorende personen aan de minister van Volksgezondheid.

Er was een eerste vergadering met het UZ Gent over de mogelijkheid van het opstarten van een project met tolken Vlaamse Gebarentaal op afstand.

Websites

Fevlado Belangenverdediging ging in 2007 na wat de toegankelijkheid van websites inhoudt voor dove en slechthorende personen. Hiervoor deed men een beroep op EUD (European Union of the Deaf). Fevlado ging na bij het bestuur bij EUD wat de richtlijnen zijn op Europees niveau voor toegankelijkheid van websites voor dove personen. Voor EUD is een website toegankelijk indien die volledig vertaald is in gebarentaal. Er zijn geen Europese richtlijnen hieromtrent en dus zal Fevlado eigen richtlijnen opstellen.

Daarnaast ging Fevlado ook op zoek naar een symbool om aan te geven dat een website toegankelijk is in gebarentaal. Aangezien EUD van oordeel is dat elk land zelf mag bepalen welk symbool ze hiervoor gebruiken, zal Fevlado in 2008 bepalen welk symbool er in Vlaanderen zal worden verspreid.

Andere

Er werd vanuit Fevlado deelgenomen aan de voorbereidende vergadering rond de toegankelijkheid van de Gentse Feesten.

Ook werd er advies gevraagd en gegeven aan de organisatie INTRO rond de toegankelijkheid voor dove personen van het WK veldrijden.

Fevlado was aanwezig op de internationale conferentie "Europe for All - Stakeholder Conference on Accessible Tourism" in januari in Brussel.

Experten Toegankelijkheid

Aan de experts werd om advies gevraagd inzake de toegankelijkheid voor dove bijzitters bij de verkiezingen.

Ze werden gevraagd om opmerkingen rond de onthaalkiosk (die de toegankelijkheid in stations zou moeten verbeteren).

Er werd ook gevraagd om de toegankelijkheid binnen het domein justitie te bekijken, op vraag van Gemeenschapssenator Helga Stevens.

Ondertiteling

In 2007 werd het percentage ondertitelde Nederlandstalige programma's uitgebreid in navolging van de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Regering.

Begin 2007 deed Fevlado een oproep naar alle leden om opmerkingen rond de ondertiteling op regionale TV zenders door te geven. Dit om de evaluatie nog in 2007 te kunnen doen. Door de weinige respons van de leden werd beslist eind 2007 een nieuwe oproep te lanceren. Hierdoor werd de evaluatie uitgesteld tot begin 2008.

In september 2007 startte VTM met het ondertitelen van het 19u journaal dankzij financiële steun van de Vlaamse minister van Media. Fevlado nam contact op met het ondertitelingsteam van VTM om een ontmoeting te regelen. Dit lukte niet meer in 2007.

In december 2007 was Fevlado aanwezig op het jaarlijks overlegmoment met de VRT teletekstredactie.

Fevlado bezorgde cijfermateriaal over het aantal ondertitelde programma's in Vlaanderen aan de EFHOH (European Federation of the Hard of Hearing) voor een Europees overzicht.

Fevlado woonde een overleg bij tussen de provincie Oost-Vlaanderen en de twee regionale zenders (AVS en TV Oost) om de verdere subsidiëring vanuit de provincie van de ondertiteling op de zenders te bespreken.

Fevlado volgde het voorstel van decreet van Helga Stevens en Bart Caron omtrent ondertiteling, Vlaamse Gebarentaal en audiobeschrijving op.

Naar aanleiding van de succesvolle Vlaamse film Ben-X nam Fevlado contact op met de producer van de film met de vraag of de filmvoorstelling kon voorzien worden van ondertiteling voor dove en slechthorende personen. Helga Stevens stelde hierover ook een parlementaire vraag aan Vlaams minister van Cultuur. Fevlado trad in contact met de voorzitter van de Vlaamse Film Producenten Bond. Contacten zijn lopende.

Media

In 2007 ontving Fevlado van het ministerie van Cultuur in het kader van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal een budget voor het uitwerken van een sensibilisatiecampagne. De expertengroep Media van Fevlado werd opgericht en werkte samen met SignFuse deze campagne uit. Bij het onderdeel 'Sensibilisering' vindt u meer details over deze campagne.

Fevlado werkte samen met de cel Diversiteit van de VRT om Dove personen meer ingang te laten vinden in bepaalde Tv-programma's.

Vlaamse Gebarentaal

Fevlado volgde in 2007 de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal verder op via contacten met het ministerie van Cultuur. Fevlado verspreidde ook op ruime schaal informatie over de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal die in 2008 opgericht zal worden, en sensibiliseerde de Vlaamse Dovengemeenschap over het belang ervan.

Cochleaire Inplant (CI)

Fevlado schreef (met inbreng van de expertengroep CI) een visietekst omtrent cochleaire implantatie in het kader van het bevragingproject dat in 2006 en 2007 georganiseerd werd door het VGTC. Deze tekst zal verschijnen in de publicatie van het bevragingproject en op de website van Fevlado.

In mei 2007 begon Fevlado samen met de ouderorganisatie VLOK-CI (Vlaamse Ouders van Kinderen met een Cochleair Inplant) aan de voorbereidingen voor een symposium over dove kinderen met een CI en hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Op dit moment zijn de voorbereidingen nog in volle gang. Het symposium krijgt de titel mee: "Mijn kind is Doof. CI en identiteitsontwikkeling" en zal doorgaan op 22 november 2008 in het Provinciehuis van Leuven.

Twee medewerkers van respectievelijk Fevlado en Fevlado-Passage schreven een hoofdstuk voor een boek omtrent het CI onder redactie van Gerrit Loots. Dit boek zal verschijnen in 2008.

Fevlado was aanwezig op een studienamiddag in Amsterdam rond CI en het thema "Grenzen aan voorlichting en communicatie" georganiseerd door het WAP (Werkverband Amsterdamse Psycholinguïsten).

Tolken

Tolkuren

Voor 2007 voorzag de toenmalige minister van Welzijn, Inge Vervotte, in totaal 12.000 tolkuren. Hierbij hield men wel een verdeling van 6.000 tolkuren Welzijn en 6.000 tolkuren Arbeid aan.

In 2006 werd gesteld dat de tolkuren in arbeidssituaties niet zouden worden overgeheveld naar Tewerkstelling. Dit werd in de loop van 2007 herzien en de tolkuren voor privésituaties blijven onder de bevoegdheid Welzijn. De tolkuren voor arbeidssituaties worden de bevoegdheid van Tewerkstelling. In 2007 startte Fevlado verkennende gesprekken met de VDAB over de organisatie van tolkuren in arbeidssituaties.

Het Besluit van de Vlaamse Regering inzake de tolkuren werd aangepast in 2007. Het nieuwe besluit keurde de volgende veranderingen goed:

- uitbreiding van de tolkuren met 3.000 uren (van 9.000 uren naar 12.000 uren);
- loonsverhoging van de tolken (op 1/09/2007 komt er 3 euro bij en op 1/09/2008 nog 1 euro);
- verhoging van het maximum aantal uren voor doofblinde personen (een doofblinde persoon kan op jaarbasis nu 50 uren aanvragen en er is een verdubbeling tot 100 uren mogelijk);
- leefuren moeten niet langer opgebruikt zijn vooraleer men een verdubbeling van de arbeidsuren tot 20% kan aanvragen;
- het CAB moet niet langer een attest afleveren waarop staat dat een verdubbeling van de arbeidsuren tot 20% mogelijk is binnen het budget dat de overheid voorziet.

Op het eind van 2007 bleken de voorziene 12.000 tolkuren net voldoende. In Welzijn werden echter meer dan 6.000 tolkuren gebruikt. Dankzij een overschot van de tolkuren voor arbeidssituaties kon dit gecompenseerd worden. Een overleg om een uitbreiding van de tolkuren in Welzijn en het hele systeem te bekijken, wordt in 2008 gepland.

Tolken

In 2007 was er een vergadering tussen Fevlado, CAB en de VVTG (Vlaamse Vereniging Tolken Gebarentaal). Eind 2007 was er nog een afzonderlijk overleg met het CAB.

Fevlado had reeds in 2006 toegezegd de VVTG te willen ondersteunen bij het opstellen van een dossier rond het statuut van tolken VGT. De Belangenverdediging van Fevlado wachtte op initiatief van de beroepsvereniging. Dit initiatief kwam er niet.

Er werd beslist een tolkenpas te ontwerpen waarmee tolken zich kunnen identificeren als tolk VGT in hun werksituatie. Uitwerking gebeurde niet meer in 2007.

De VVTG zou zichzelf voorstellen op de website van Fevlado, maar nam hiertoe geen initiatief.

Fevlado stelde de bemiddelingskost van het CAB in vraag en vroeg om na te gaan of deze kan afgeschaft worden. Het CAB zou dit financieel bekijken. Opvolging hiervan gebeurt in 2008.

Fevlado stelde zich vragen over de privacy van de klanten bij tolkaanvragen. Na advisering van de Fevlado experts Tolken aan het CAB werd de procedure bij de tolkaanvraag gewijzigd waardoor de privacy van de klant meer in acht genomen wordt.

Het experiment van de instant-tolk werd geëvalueerd door het CAB. Men zette het experiment met de toenmalige instant-tolk 1 maand vroeger stop maar vroeg een uitbreiding van het experiment naar 2 instant-tolken. Fevlado kon akkoord gaan met het voorstel om het experiment 1 maand vroeger dan voorzien stop te zetten, gezien dit voorstel gedragen werd door de instant-tolk en het CAB. Hierbij gaf Fevlado aan dat de motivering waarom het experiment vroegtijdig wordt onderbroken duidelijk moest overgemaakt worden aan de overheid. Die motivering moet er ook toe leiden dat de overheid zich kan engageren om een niet succesvol experiment uit te breiden.

Het CAB stelde een uitbreiding van het experiment instant-tolk voor door de tolk ook in de sector Onderwijs te werk te stellen, de tolk meerdere regio's te laten bedienen en 2 full time instant-tolken aan te nemen.

Fevlado steunde het voorstel, maar met de volgende voorwaarden:

- de instant tolken moeten ingezet worden over heel Vlaanderen
- het dossier rond de verbetering van het statuut van de tolken VGT moet opgemaakt worden en ook verdedigd worden bij de overheid. Fevlado is hiervoor reeds lang vragende partij maar wacht nog steeds op initiatief vanuit VVTG en CAB. Het uitbreiden van het experiment is een tijdelijke oplossing maar verandert niks aan de basis die verkeerd is, namelijk het statuut van de tolken.

De vraag van het CAB om de instant-tolken ook in te schakelen in Onderwijs werd niet positief beantwoord door het departement Onderwijs.

De twee tolken die werden aangeworven, worden ingezet in volledig Vlaanderen maar werken niet allebei fulltime als instant-tolk.

Op initiatief van een Dove persoon werd een document rond vergaderen met tolken opgesteld. Het gaat om een sensibiliserend document voor organisaties die niet gewoon zijn met Dove personen en tolken Vlaamse Gebarentaal te werken. Het document werd opgesteld door een individuele Dove persoon (ervaren tolkgebruiker) en verder uitgewerkt door de Fevlado Belangenverdediging in samenwerking met de expertengroep Tolken.

Fevlado wil opmerkingen van dove gebruikers over het CAB en de tolkenwerking verzamelen. Hiervoor doet ze een oproep aan de dovenclubs. Via de ledenbeweging vraagt Fevlado aan de dove personen om problemen rond de tolkenwerking en/of de organisatie door te geven aan Fevlado-Passage. Na het verzamelen en verwerken van deze opmerkingen, zullen Fevlado en CAB nagaan wat er verbeterd kan worden.

Experten Tolken

De expertengroep werd om advies gevraagd over volgende thema's:

- voorbereiding overleg met de overheid over uitbreiding van de tolkuren Welzijn en Arbeid;
- discussie rond de tolkorganisatie in Vlaanderen;
- voorbereiding overleg Fevlado – CAB;
- privacy bij tolkaanvragen;
- uitwerking van procedure om klachten rond het CAB, tolken, tolkopdrachten te verzamelen;
- document rond vergaderen en tolkgebruik.

IMB

Een afgevaardigde van Fevlado woonde de maandelijkse vergaderingen van de Adviescommissie Individuele Bijstand en Sociale Integratie van het VAPH bij.

Tijdens de vergaderingen werden door Fevlado volgende punten op de agenda geplaatst:

- opname van de "hoorhond" onder assistentiehonden;
- tekort tolkuren in 2006.

Dezelfde persoon werkte ook actief mee binnen de werkgroep IMB sensorische. Op basis van hun advies werd de referentielijst IMB voor dove en slechthorende personen op de volgende punten aangepast:

Aanvulling gehoor

- FM apparatuur: tegemoetkoming voor éézijdige (1714,62€) en tweezijdige (2310€) aanpassing. Vroeger was er enkel een tegemoetkoming voor éézijdige aanpassing.
- Geluidsoverdracht voor radio en TV (via IR of andere technologie): het refertebedrag werd verhoogd tot 265€.
- Telefoonversterker/telefoontoestel met ingebouwde versterking: voor deze klasse werd enkel de benaming aangepast om zo meer duidelijkheid te scheppen.

Vervanging gehoor

- Signaleringsysteem: voor deze klasse werd enkel de benaming aangepast om zo meer duidelijkheid te scheppen.
- Mobiel signaleringsysteem: dit hulpmiddel werd toegevoegd aan de lijst. Er wordt een refertebedrag voorzien van 375€. Het is een licht- en flitssysteem voor dove en slechthorende personen dat kan meegenomen worden op verplaatsing, bvb op reis. Het systeem wekt de dove persoon op reis door een flitswekker. De persoon krijgt ook een signaal als iemand op de deur klopt via een draadloze deurbelknop.
- Communicatietoestel voor doofblinde personen: dit hulpmiddel werd toegevoegd aan de lijst. Er wordt een refertebedrag voorzien van 1895€. Het communicatietoestel zorgt ervoor dat doofblinde personen kunnen communiceren met iedereen. Ook doofblinde personen die niet kunnen spreken, kunnen dit toestel gebruiken.

Een aantal positieve aanpassingen dus. Maar er zijn ook een aantal dingen die nog ontbreken: De vervanging van de klassieke doventelefoon is niet doorgevoerd, het globaal bedrag voor signaleringsystemen moet worden opgetrokken. Wat nog ontbreekt is een beperkt lichtflitssysteem bij aanvulling gehoor (maar mensen kunnen bij zowel aanvulling als aanvulling vervanging gaan shoppen en dat kan een oplossing bieden). Het budget voor "andere" blijft ook nog aan de lage kant.

Conclusie: er zijn een aantal erg positieve veranderingen doorgevoerd maar er blijven evenzeer nog een aantal uitdagingen voor een volgende herziening. De referentielijst werd in 2007 niet meer herzien.

Fevlado was in dit kader aanwezig op de viering van het 5-jarig bestaan van het Kennis- en Ondersteuningscentrum (KOC) in het Vlaams Parlement. "Zelfstandig leven met hulpmiddelen" was het thema van de studiedag. Ook aan het seminarie "locatiebepaling en gerelateerde zorg-diensten" in januari in Brussel nam Fevlado deel.

In 2007 was er ook een eerste verkennend gesprek met hoorcentrum Aerts over het op te richten HASAWEB. HASAWEB betekent Hearing Aids Services Aerts WEB ofwel Hoorhulpmiddelen Diensten Aerts WEB.

Technische Hulpmiddelen en ICT

Fevlado was aanwezig op de vergaderingen van Telecontact vzw waarbij Fevlado actief mee nagaat wat de doelstellingen zijn van deze vzw.

De experts verleenden hun advies aan de opstart van en opleiding rond de ervaringsbank binnen het KOC (Kenniss- en OndersteuningsCentrum) en screenen ook hun website. Ook werd hun advies gevraagd bij de evaluatie van de Blackberry en 3G toestellen.

De expertengroep werkte verder rond het dossier "beeldtelefoon". Bedoeling was om in 2007 één systeem voorop te stellen dat zou verspreid worden in de Vlaamse Dovengemeenschap. De expertengroep koos voor het toestel D-link. Toen Fevlado contact opnam met de producent, liet men weten dat het D-link toestel niet meer verkocht wordt.

In Vlaanderen is er momenteel geen specifiek systeem op de markt voor dove en slechthorende personen. Belgacom is nog steeds in productontwikkeling en Telenet uit geen interesse. Het is momenteel afwachten tot er een provider in Vlaanderen een beeldtelefoon zal gaan verkopen.

De expertengroep ging de mogelijkheden na van telefoonbemiddeling via VRS en tolken op afstand via VRI. Fevlado zal in 2008 deze mogelijkheden verder uitdiepen en bespreken met de Vlaamse overheid (TeleTolk).

Drie leden van de expertengroep van Fevlado namen deel aan de ICT werkgroep van EUD (European Union of the Deaf).

Tewerkstelling

Op 1 april 2006 werd de bestuurlijke overheveling van de tewerkstellingsbevorderende maatregelen van het toenmalige Vlaams Fonds (nu Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) naar het beleidsdomein tewerkstelling afgerond. In 2007 is de integratie van deze materie in de reguliere werking van de VDAB voorbereid en uitgewerkt. Concreet betekent dit het uitwerken en implementeren van nieuwe regelgevingen, procedures, administratieve werkwijzen, methodieken en subsidiemechanismen. Dit is door Fevlado nauwlettend opgevolgd door haar vertegenwoordiging in een aantal organen binnen het tewerkstellings- en diversiteitsbeleid:

- het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid
- de Commissie Diversiteit van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- de Raad van Bestuur van ATB Vlaanderen
- Daarnaast zetelt Fevlado ook in ad hoc organen: rondetafel sociale economie, werkgroep overheveling van ondersteunende maatregelen van VFSIPH naar VDAB, stuurgroepen onderzoek,...

Omdat het reguliere beleid zijn verantwoordelijkheden zou opnemen voor de groep dove/slechthorende personen was het belangrijk om zowel op de beleidstafels als op de tafels van de partners op het terrein van tewerkstelling regelmatig de pijnpunten in de tewerkstelling aan te kaarten. Wil men deze pijnpunten wegwerken dan moeten er randvoorwaarden gecreëerd worden.

Zolang Dove personen door een gebrek aan nodige ondersteuningsmiddelen, tolkuren VGT, schrijftolken of door de ontoegankelijkheid van de informatie worden doorverwezen naar een CBO (een gespecialiseerd beroepsopleidingscentrum) komt men geen stap verder. Daarom pleitte Fevlado ondermeer voor een uitbreiding van de regelgeving m.b.t. tolkuren en arbeidsgereedschap voor werkzoekenden. Dove werkzoekenden kunnen vandaag enkel hun tolkuren gebruiken die ze hebben in "leefsituaties". Maar die zijn beperkt tot 18 uur per jaar (mits motivatie 36 uur per jaar). M.a.w. veel te weinig voor iemand die een beroepsopleiding volgt of intensief solliciteert en daarnaast ook nog gesprekken heeft met zijn VDAB/ATB trajectbegeleider.

Verder gingen we een gesprek aan omtrent de knelpunten m.b.t. tolkuren in de arbeidssituatie en de huidige leemtes qua terugbetaling van meerkosten (bv. vervoerskosten) bij zowel werkzoekenden als werkenden. Ook een gebrek aan kennis en vooroordelen rondom de mogelijkheden van dove/slechthorende personen kan maken dat men te snel wordt doorgestuurd naar de gespecialiseerde instanties of geen optimaal traject kan doorlopen. Sensibilisatie en informatie is hier van uiterst belang. Daarnaast is het voor Fevlado belangrijk dat men (in het kader van het pact van Vilvoorde) niet alleen oog heeft voor de instroom maar ook zorgt dat dove/slechthorende personen ook kunnen doorstromen op de arbeidsvloer. Aan het werk blijven en het krijgen van promotiekansen is voor iedereen belangrijk. Dit vraagt een mentaliteitswijziging, namelijk dat men niet langer kijkt naar de 'handicap' maar kijkt naar de competenties die een doof persoon heeft.

Fevlado vraagt reeds verschillende jaren om de vertegenwoordiging van dove/slechthorende personen na te gaan

- in de trajectwerking en de doorstroom naar werk
- in de specifieke ondersteuningsmaatregelen voor mensen met een handicap
- in de algemene tewerkstellingsmaatregelen

Op deze vraag is ook in 2007 niet ingegaan. Nochtans zijn deze cijfers essentieel om een goed beleid te voeren. Harde cijfers kunnen immers een verdringingseffect opsporen en bijsturen en kunnen de impact van maatregelen nagaan. Daarnaast kan men door toegankelijke bevragingen, tevredenheidsmetingen, het analyseren van klachten, ... rechtstreeks de signalen van de doelgroepen oppikken.

In het kader van het Europees jaar voor gelijke kansen voor iedereen organiseerde Selor een themaweek over diversiteit op het werk (van 22/10/07 tot 26/10/07).

Een aantal experts van Fevlado schreef zich in en werkte mee aan 'test de testen'. Het doel was om na te gaan of de gebruikelijke testen wel goed zijn, niet discriminerend werken, en welke aanpassingen noodzakelijk zijn in een selectieprocedure.

Zorg

Om binnen het bestaande 'zorgaanbod', maar ook binnen de dienstverlening in het algemeen veranderingen te organiseren/verkrijgen is nog een lange weg af te leggen. Een afgevaardigde van Fevlado kaartte op regelmatige basis de noden en behoeften aan op verschillende overlegbijeenkomsten met diensten. Dezelfde afgevaardigde van Fevlado zetelt ook in het VGPH (Vlaams Gebruikersoverleg personen met een Handicap) en de werkgroep Raad van Gebruikers Zorgregie.

Hier wordt met nadruk gevraagd naar een passend ondersteuningsaanbod voor doven/slechthorenden. Dit houdt onder andere volgende zaken in:

- Van kwaliteit van zorg naar kwaliteit van bestaan
- Van zorg (behandelend) naar ondersteuning
- Van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd
- Van beperkingen naar mogelijkheden (empowerment)
- Van een expertenmodel naar een samenwerkingsmodel
- Van focus op de organisatie naar focus op het individu in zijn context
- Van normatief naar diversiteit
- Van segregatie naar inclusie
- Van een als-dan methodiek naar een holistische methodiek met aandacht voor de complexiteit van de realiteit

Fevlado ging na in welke mate PAB kan bijdragen aan de autonomie van dove/slechthorende personen. Uit een bevraging kwamen drie situaties naar voor waar PAB een oplossing kan bieden:

- Voor doven die een zelfstandig beroep uitoefenen
- Voor de ondersteuning van dove ouders aan hun schoolgaande kinderen
- Voor dove vrijwilligers die in een bestuur zetelen

In 2007 is er contact geweest met de verschillende Budgethoudersverenigingen

- Budgethoudersvereniging BOL-BUDIV
- Budgethoudersvereniging VLAANDEREN (VLABU)
- Budgethoudersvereniging ZORG-INZICHT

In het PAB-decreet staat dat het van toepassing is op elke categorie 'handicap'. Dit wil zeggen dat er geen enkele argumentatie is om de toekenning van een PAB negatief te adviseren voor een doof/slechthorend persoon. Daarnaast is het PAB-besluit echter niet duidelijk over de tolkprestaties. Een tolk kan men inschakelen, maar is niet cumuleerbaar met CAB-tolkprestaties. Wanneer men wel of niet een tolk kan inschakelen is niet duidelijk. De grens tussen assistentie verlenen en tolken is vaag.

De voorbereidingen zijn gestart. In 2008 zal de Fevlado Belangenverdediging in samenwerking met Fevlado-Passage de knelpunten binnen het PAB-decreet verder uitwerken.

4.2. LEDENBEWEGING

Algemeen

De ledenbeweging van Fevlado is een netwerk van

- afdelingen:
 - Jong-Fevlado
 - Fevlado-Senioren
 - HKC (Helen Keller Club)
 - Fevlado-Reisdienst
 - VDV (Vlaamse Doven Verenigingen)
- een rechtstreeks aangesloten organisatie:
 - VDSB (Vlaamse Doven Sport Bond)
- niet rechtstreeks aangesloten organisaties: regionale dovenverenigingen met hun afdelingen en kleine dovenverenigingen, die aangesloten zijn bij VDV.

Zoals reeds werd toegelicht in de inleiding van dit jaarverslag, richtte Fevlado eind 2007 een nieuwe afdeling op: Fevlado-Ontspanning. Fevlado-Ontspanning zal enkele onderafdelingen kennen: de reeds bestaande reisdienst "De Dove Trekvogels", Kikado (activiteiten voor kinderen), Vorming, Wielerbond Vlaamse Doven en Algemeen (voor alle andere activiteiten). Begin 2008 zullen er nog andere mogelijkheden worden bekeken: een duikclub, een wandelclub, een filmverzamelaarsclub, enz. Alle leden van de aangesloten verenigingen zijn welkom op deze activiteiten, zij hoeven geen extra lidgeld te betalen.

De bedoeling van het netwerk is om elkaar

- te ondersteunen;
- te begeleiden;
- te bemiddelen bij conflicten;
- socio-culturele activiteiten te helpen organiseren;
- te sensibiliseren;
- regionaal aan belangenverdediging te doen.

Dit netwerk bestaat niet enkel uit aangesloten organisaties, wiens leden automatisch ook lid zijn van Fevlado. Ook leden die rechtstreeks lid zijn bij Fevlado worden betrokken bij dit netwerk. Zo worden aangesloten leden betrokken bij allerhande vertegenwoordigingen en worden ze aangesproken worden op hun ervaringsdeskundigheid. Op deze wijze helpen ze mee de toekomst van Fevlado en van de Vlaamse Dovengemeenschap vorm te geven.

Elke afdeling en aangesloten organisatie heeft en behoudt zijn eigen werking, maar krijgt, volgens afspraak, personeelondersteuning vanuit Fevlado. De coördinatie hiervan gebeurt op het secretariaat te Gent. Vanuit elke afdeling en aangesloten organisatie is er ook een afgevaardigde lid van de Algemene Vergadering van Fevlado vzw. Fevlado wil op die manier de ledenbeweging erkennen als de basis van haar werking.

De coördinatie van de ledenbeweging gebeurt vanuit het nationale secretariaat te Gent.

Als **eerste opdracht** in dit kader zorgt Fevlado voor de aanmaak en verspreiding van de lidkaarten en dovenpassen.

Een **tweede opdracht** is het uitwisselen van informatie met de aangesloten dovenverenigingen en de afdelingen van Fevlado. Dit gebeurt op de 5^e zondag van de maand, maar kan ook tijdens aparte vergaderingen gebeuren. In 2007 hadden deze vergaderingen plaats op 29 april in Temse, op 30 september in Turnhout, en op 30 december in Brugge. Agendapunten waren onder andere:

- het project Kies-Keurig 2007
- de stand van zaken ivm de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal
- de leeftijdsgrenzen voor Jong-Fevlado
- de oprichting van een nieuwe afdeling Fevlado-Ontspanning
- nieuws over EUD en WFD
- nieuws vanuit de belangenbehartiging

Een **derde opdracht** is het bereikbaar zijn voor organisaties met vragen/problemen of voor externe organisaties. Zo overlegde Fevlado samen met de Vlaamse Vereniging voor Golf vzw rond het project 'Golf met een échte handicap'. In 2008 worden er samen initiatielessen golf voor doven georganiseerd. Fevlado was ook aanwezig op de conferentie van Recreas (Recreatief Aangepast Sporten), dat in 2007 haar 30-jarig bestaan vierde.

Hieronder wordt de werking in 2007 van de verschillende afdelingen toegelicht.

Vlaamse DovenVerenigingen

VDV is de overkoepelende organisatie van de Vlaamse DovenVerenigingen, die de belangen behartigt van alle dovenverenigingen in Vlaanderen.

Daarvan zijn er bijna 90% aangesloten bij VDV: 6 grote, regionale dovenverenigingen (plaatselijke verenigingen waar op hun beurt weer een aantal clubs zijn bij aangesloten: ontspanningsclubs, sportclubs, jongerenclubs, ouderenclubs, enz...) en ook nog 6 kleine, zelfstandige verenigingen.

VDV verdedigt hierdoor het belang van het verenigingsleven en zorgt zelf voor de vertegenwoordiging van de dovenverenigingen binnen Fevlado vzw.

In 2007 kwamen de contactpersonen van VDV samen met Fevlado om onder andere volgende punten te bespreken :

- Evaluatie tijdschrift Dovennieuws
- Nieuwe afdeling Ontspanning
- Nieuws vanuit dovenverenigingen
- Nieuws vanuit de andere afdelingen
- Werelddovendag

Ook in 2007 werd Fevlado regelmatig uitgenodigd op vieringen allerhande bij de lokale dovenverenigingen.

Fevlado-Senioren

In januari werd een eerste vergadering gehouden waarin de aansluiting bij het OOK (het Ouderen Overleg Komitee) werd meegedeeld en de vertegenwoordiging werd besproken. Het OOK komt op voor de belangen van alle Nederlandssprekende ouderen. Voor de Vlaamse en Federale overheid en allerlei organisaties is het OOK het aanspreekpunt, en adviseert over alles wat de Vlaamse ouderen aanbelangt, in samenspraak met de 30 lidorganisaties.

Ook in 2007 werd het project "Uit de doofpot" van Fevlado-Diversus voorgesteld. Een aantal senioren zal in 2008 geïnterviewd worden over hun oorlogsherinneringen.

Op 1 oktober werd het vijfjarig bestaan gevierd van de Fevlado-senioren met tal van toespraken. De viering werd zeer goed onthaald met als gevolg de vraag om een jaarlijkse herhaling.

Fevlado-Senioren werd ook gevraagd om haar advies te geven met betrekking tot een eindwerk van een studente Tolk Vlaamse Gebarentaal. Welke folders kunnen voor senioren meer toegankelijk gemaakt worden door ze in Vlaamse Gebarentaal om te zetten?

Op 22 november had dan het bezoek plaats aan de Marollen en het Atomium. Er waren ongeveer 90 deelnemers, een zeer gewaardeerde uitstap met goede gidsen.

Van 20-24 november was er de Zenithbeurs in Brussel. Enkele afgevaardigden brachten een bezoek aan deze beurs die ze in 2008 meer willen promoten bij de dove senioren.

Ook in 2007 werd de visietekst van Fevlado over Fevlado-senioren vertaald in Vlaamse Gebarentaal, zodat de tekst toegankelijk is voor een doof doelpubliek.

Jong-Fevlado

Jong-Fevlado overkoepelt 5 bestaande jeugdverenigingen binnen Fevlado; jeugdclub De Vlinder Antwerpen, jeugdclub De Witte's Doordrijvers Brugge, jeugdclub De Joker Gent, jongerenwerking De Haerne Club Kortrijk, jeugdclub De Kempen Turnhout, en jeugdclub De Blauwe Reiger Hasselt. De leden van de aangesloten jeugdclubs zijn Dove of slechthorende jongeren van 15 tot 30 jaar oud.

Het doel van Jong-Fevlado is het behartigen en verdedigen van de sociale, culturele en politieke belangen van Dove en slechthorende jongeren. Jong-Fevlado behartigt ook de belangen van de aangesloten jeugdclubs en haar leden. Ze heeft als taak het organiseren van sociale, culturele en politieke activiteiten en is ook verantwoordelijk voor de regionale, nationale en internationale informatiestroom naar haar leden toe. Jong-Fevlado beheert de activiteiten van de aangesloten jeugdclubs zodat er geen twee activiteiten tegelijkertijd gepland worden. Het is immers de bedoeling om aan Dove jongeren zoveel mogelijk de kans te geven elkaar te ontmoeten en te communiceren in Vlaamse Gebarentaal.

Jong-Fevlado heeft een eigen bestuur dat geregeld samen vergadert.

Voor het eerst kon Jong-Fevlado in 2007 beroep doen op een eigen personeelslid, die de afdeling administratief ondersteunde gedurende één dag per week.

In het jaar 2007 verscheen de Jongerenkrant voor Doven twee keer; Jong-Fevlado verspreidt via dit blad allerlei informatie die voor Dove en slechthorende jongeren in Vlaanderen van belang is.

In mei organiseerde Jong-Fevlado voor de 5e keer een kamp voor Vlaamse jongeren van 16 tot 30 jaar. Het thema van dit kamp was "Team Building" en de bedoeling was de verschillende Jeugdclubs goed te leren samenwerken rond Dovencultuur, leiderschap en samen sterk zijn.

Jong-Fevlado is ook verantwoordelijk voor de organisatie en begeleiding van de leden die deelnemen aan nationale en internationale activiteiten zoals de European Union of the Deaf Youth (EUDY) en de World Federation of the Deaf Youth section (WFDYs).

De EUDY Assembly (de Algemene Vergadering van de European Union of the Deaf Youth) ging in 2007 door in september in Zwitserland. Er waren vele landen vertegenwoordigd, en ook België stuurde 2 afgevaardigden, één vanuit Vlaanderen en één vanuit Wallonië.

Op 15 en 16 juli organiseerde de WFDYs een Algemene Vergadering en een workshop die door de 2 afgevaardigden van België werden bijgewoond. Ook aan het WFDY kamp in Spanje namen 2 personen uit Vlaanderen deel.

Het project *What Do You Think?* (gecoördineerd door UNICEF België) resulteerde in een rapport "Wij zijn jongeren in de eerste plaats" dat in oktober werd voorgesteld. Dit rapport bundelt de meningen van meer dan 300 jongeren met een handicap over hun rechten in België. Ook Dove jongeren hebben hieraan meegewerkt. Ministers en beleidsmakers waren aanwezig op deze voorstelling en Unicef en de jongeren zelf hopen dat zij in de toekomst rekening zullen houden met dit rapport. Ook Jong-Fevlado verwacht dat er speciale aandacht zal zijn voor de rechten van Dove jongeren in België.

Fevlado "Helen Keller Club" – HKC

Het doel van HKC is het bevorderen en behartigen van de belangen en het welzijn voor de doofblinden/doofslechtzindenden in Vlaanderen. De Helen Kellerclub is ontstaan als een ontspanningsclub voor Dove Gebarentaligen met bijkomende visus-problemen. De club richt zich nu tot alle doven en slechthorenden met visuele beperkingen.

HKC wil haar doel bereiken door het regelmatig organiseren van bijeenkomsten (6 à 10 per jaar) voor de doofblinden /doofslechtzindenden. Naast vorming zijn er vooral ontspanningsactiviteiten.

Daar komen ook vrijwilligers om te helpen bij de communicatie en de mobiliteit. Tevens zijn er tolken Vlaamse Gebarentaal, tactiele tolken en schrijftolken aanwezig.

Het is ook de bedoeling van HKC om de problematiek van én niet horen én niet goed zien bekend te maken (bv. het syndroom van Usher). HKC verspreidt interessante informatie via Dovenieuws en het HKC-magazine. Bij HKC kunnen mensen met hun vragen terecht. Soms wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde diensten voor doven, slechthorenden en/of blinden, slechtzindenden.

HKC is ook vertegenwoordigd in de vzw Anna Timmerman die de belangen van doofblinde kinderen en volwassenen behartigt.

Vzw Mentor in Kortrijk ijvert voor aangepaste cursussen, hulpmiddelen en activiteiten voor alle personen met beperkingen. Regelmatig nemen HKC-leden deel aan activiteiten, waaronder bijvoorbeeld infobeurzen. Er zijn ook regelmatig contacten met de Helen Keller Stichting uit Rotterdam (Nederland).

Er worden per jaar 8 à 10 activiteiten georganiseerd, meestal in het DOC Effeta – Polderstraat 76a te St-Kruis Brugge. De activiteiten worden aangekondigd op de website van www.ushersyndroom.be , www.fevlado.be en in 'Dovennieuws'.

De club telde in 2007 48 leden, waarvan 17 Doofblinden met 8 dove/slechthorende partners, 15 Doven/slechthorenden en 8 horenden.

Een overzicht van de activiteiten in 2007:

- Januari: Nieuwjaarsreceptie en spel: 'Doe je het of doe je het niet?'
- Februari: Bingo spel
- Maart: bezoek aan Stoomcentrum in Maldegem en rit met oude trein
- April: bezoek brandweer Oostkamp
- Mei: Tandemtocht in Sint-Andries met politiebegeleiding en bezoek van 2 Spaanse tolkstudenten
- Juni: Strandwandeling in Ravelingen en BBQ
- September: deelname aan Werelddovendag met een infostand
- Oktober: banket en fuif voor het 10- jarig bestaan
- November: Algemene vergadering en spel
- December: Kerstfeest

Naast ontspanningsactiviteiten probeert HKC ook aan vorming te doen. In 2007 jaar is dit op verschillende manieren gebeurd:

- Oefensessies in gebruik van 4 handengebaren
- Werelddovendag (WDD)

Fevlado – Reisdienst

Fevlado-Reisdienst "Dove Trekvogels" organiseert groepsreizen voor dove en slechthorende gebarentaalgebruikers. Dit kan zowel een reis in Europa zijn als daarbuiten. Er reist altijd een tolk Vlaamse Gebarentaal mee die de informatie van de plaatselijke gids toegankelijk maakt. Ook worden vragen vertaald van Vlaamse Gebarentaal naar gesproken taal.

De Reisdienst vergadert zo' n 4-tal keer per jaar, waar de praktische organisatie van de reizen besproken wordt. De dienst richt zich per mail, via het tijdschrift Dovennieuws of via de website van Fevlado naar zijn doelpubliek, verspreid over heel Vlaanderen. Ook wordt hun werking jaarlijks toegelicht via de infostand op Werelddovendag, Teletekst ondertiteling op de televisie, en aankondigingen in maandbladen.

In februari 2007 had er een reisbijeenkomst plaats voor alle geïnteresseerden met vertoon van foto's en video informatie over de citytrip naar Berlijn in mei 2007 en de rondreis door China in september.

Aan de citytrip naar Berlijn namen 16 personen en een tolk VGT deel. Meer over de citytrip kan je nalezen in het verslag op www.fevlado.be/reisdienst/verslagen.

26 personen en een tolk VGT reisden mee door China. Meer over de reis kan je nalezen in het verslag op www.fevlado.be/reisdienst/verslagen .

De Reisdienst bemande ook een infostand op de reisbeurs in OC De Vonke in Kortrijk op 7 november 2007.

De bij de Ledenbeweging aangesloten zelfstandige vzw is VDSB.

Vlaamse Doven Sport Bond – VDSB vzw

De VDSB is een onafhankelijke organisatie, aangesloten bij Fevlado. Deze vzw wil de sportieve contacten bevorderen tussen doven onderling, en de relaties met buitenlandse dovensportclubs bevorderen. Fevlado ondersteunt deze vzw vooral op administratief vlak, vooral met betrekking tot de sportfederatie Sporta, en helpt hen bij de verspreiding van informatie.

Tijdens regelmatige contacten in 2007 werd er informatie uitgewisseld en overleg gepleegd over verschillende punten, zoals recreatiesport, sport voor Dove jongeren, belangrijke decreten met betrekking tot sport en de samenwerking met Sporta/VLG.

4.3. SENSIBILISERING – EXPERTISEVERSPREIDING

Via verschillende infokanalen probeert Fevlado de horende samenleving te sensibiliseren rond het thema doofheid. Diezelfde infokanalen worden ook gebruikt om aan dove personen zoveel mogelijk toegankelijke informatie te bezorgen, die zij vaak niet krijgen via de kanalen die horende mensen bereiken.

Volgende sensibiliseringsactiviteiten worden hieronder beschreven:

- Sensibiliseringscampagne Vlaamse Gebarentaal
- Campagne "Iedereen Model"
- Website
- Dovennieuws
- E-postberichten
- Werelddoovendag
- Persberichten
- Voordrachten/lezingen/getuigenissen
- Screenings
- Informatie van andere organisaties toegankelijk maken
- Project: Onderzoek van jonge kinderen met een CI
- Webtoegankelijkheid
- Ontwikkelingssamenwerking

Sensibiliseringscampagne Vlaamse Gebarentaal

Op 26 april 2006 werd de Vlaamse Gebarentaal door het Vlaams Parlement erkend als de taal van de Vlaamse Dovengemeenschap. Deze gebeurtenis werd vastgelegd op film; er werd een mooie reportage gemaakt over deze prachtige dag. Fevlado deed ter gelegenheid van de eerste verjaardag van die erkenning in 2007 alle leden die reportage op DVD cadeau.

Maar deze erkenning van een minderheidstaal in Vlaanderen kan pas concrete gevolgen hebben als er ook 'herkenning' komt door de samenleving. Daarom subsidieerde Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux in 2007 Fevlado om een sensibilisatiecampagne rond de Vlaamse Gebarentaal op te starten. Fevlado schakelde haar cel Media, SignFuse en tal van vrijwilligers in, en het resultaat omvatte drie onderdelen: een nieuwe website, een flyer-actie en een tv-spot.

De campagne werd gelanceerd door minister Anciaux tijdens het officiële gedeelte van Werelddoovendag in Mechelen. Tijdens de daaropvolgende week werd er dagelijks een tv-spot getoond op de VRT en op Canvas. Tijdens diezelfde werden er ook flyers uitgedeeld aan de grote treinstations in Vlaanderen. De tv-spot en de flyers moesten de mensen lokken naar de nieuwe website, www.vlaamsegebarentaal.be, waar ze alle belangrijke informatie rond Vlaamse Gebarentaal kunnen vinden.

De bedoeling van de campagne was de Vlaamse Gebarentaal naar voor te brengen als de taal van tal van Vlaamse burgers, zonder dat deze mensen worden voorgesteld als personen met een beperking. Het was dus een positieve boodschap, die de mensen wou doen kennismaken met een erkende taal in Vlaanderen. De campagne was zowel gericht op de horende samenleving als op de leden van de Vlaamse Dovengemeenschap.

Campagne Iedereen Model

Fevlado werkte in 2007 actief mee aan het Europees jaar van Gelijke Kansen voor Iedereen. Om diversiteit tot haar recht te laten komen, is het belangrijk dat mensen met een handicap of chronische ziekte *gelijke kansen* krijgen. Nog veel te vaak worden ze in een hoekje geduwd en krijgen ze een etiket opgeplakt. Met de campagne "Iedereen Model" wilde Fevlado samen met heel wat andere verenigingen van mensen met een handicap of chronische ziekte tonen dat iedereen een voorbeeld kan zijn voor een ander. Of beperkingen of talenten nu zichtbaar zijn of niet. Iedereen Model was niet alleen een pleidooi voor diversiteit, maar ook een oproep voor *meer respect*. We riepen iedereen op om deze boodschap verder uit te dragen. Men kon de campagne steunen op heel wat

verschillende manieren. Men kon een button dragen, een sticker kleven of een affiche voor het raam hangen. Maar er was ook mogelijkheid om zelf een affiche te maken voor iemand anders die als model kon dienen, die af te printen of te versturen als e-card.

Meer info over deze campagne is te vinden op www.iedereenmodel.be. Een deel van deze website werd ook vertaald in Vlaamse Gebarentaal door Fevlado.

Website

De website biedt een antwoord op tal van vragen van mensen die op zoek zijn naar informatie rond items die gelinkt zijn aan de Vlaamse Dovengemeenschap. Wekelijks worden er aankondigingen verspreid rond activiteiten of bereikte resultaten van Fevlado, of rond evenementen die ook toegankelijk zijn voor doven/slechthorenden. We probeerden ook in 2007 om zoveel mogelijk berichten in de Vlaamse Gebarentaal aan te bieden. Een volledig overzicht van deze berichten kan u vinden op www.fevlado.be, onder het item "Nieuws". In totaal werden er een 200-tal berichten verspreid via dit kanaal, waarvan er ongeveer de helft werden aangeboden in de Vlaamse Gebarentaal.

Andere belangrijke en veel bekeken items op de website waren de volgende :

- Gebaren van de maand: maandelijks werden er 10 gebaren gepubliceerd, gelinkt aan een actueel thema.
- Thema's: Enkele thema's werden dieper uitgewerkt.
- Persknipsels.

Daarnaast werd er in 2007 een nieuwe website uitgewerkt door Fevlado, en dit in het kader van de sensibilisatiecampagne rond de Vlaamse Gebarentaal. Deze campagne werd eerder in dit verslag reeds uitgebreid toegelicht.

Dovennieuws

De belangrijkste publicatie van Fevlado is het tijdschrift Dovennieuws. Dit tijdschrift startte in 2007 zijn 83ste jaargang, met een oplage van 1.400 exemplaren, 6 nummers per jaar.

Wie lid is van Fevlado krijgt dit tijdschrift gratis toegestuurd, maar er zijn ook betalende abonnees.

Het tijdschrift omvat niet enkel belangrijk nieuws vanuit de werking van Fevlado, maar is ook zeer gegeerd bij het doof/slechthorend publiek. De kalender die telkens de planning van lokale ontspanningsactiviteiten weergeeft, geeft aan doven/slechthorenden de kans om hun vrije tijd te plannen.

E-postberichten

De e-postberichten dienen ter verspreiding van dringende berichten, die niet meer op de website kunnen worden geplaatst. Deze berichten bereiken zowel leden als niet-leden van Fevlado, zowel dove/slechthorende als horende personen. Iedereen die geïnteresseerd is, kan zich hiervoor inschrijven.

In 2007 werden er 7 berichten verstuurd. De onderwerpen varieerden van het zoeken naar dove acteurs/actrices, de aankondiging van nieuwe websites, tot het in de verf zetten van eigen activiteiten.

Werelddovendag

Werelddovendag had in 2007 plaats in het cultureel centrum Lamot in Mechelen. Het thema werd "Dovencultuur". Wat betekent Dovencultuur anno 2007 in Vlaanderen, en wat zijn de actuele thema's? Deze vragen werden beantwoord tijdens het congres in de voormiddag, waar zowel Vlaamse als buitenlandse sprekers aan bod kwamen. Deze sprekers stonden ook in voor een workshop in de namiddag.

Een ander belangrijk hoogtepunt was de officiële opening van de sensibilisatiecampagne Vlaamse Gebarentaal door Vlaams minister van cultuur Bert Anciaux. Deze campagne werd reeds eerder in dit verslag besproken.

Doorlopend kon men nog terecht op de informatiebeurs waar tal van organisaties hun werking voorstelden, op de kunsttentoonstelling, of kon men deelnemen aan een getolkt bezoek aan de stad Mechelen of aan het sportprogramma. 's Avonds kon men nog 2 theatervoorstellingen meepikken.

De jaarprijs van Fevlado "De Hand van Vlaanderen", werd tijdens het officiële gedeelte van Werelddovendag 2007 overhandigd aan Pascal Giovannardi. Door zijn wekenlange deelname aan het quizprogramma "Eén jaar gratis" liet hij tal van tv-kijkers kennismaken met de Vlaamse Gebarentaal. Wekelijks 1 miljoen kijkers kregen via Pascal een positief beeld van een dove persoon die volledig gelijkwaardig aan alle andere kandidaten was. De aanwezigheid van Pascal en de tolk VGT in dit programma sensibiliseerde de media en de tv-kijkers en dit komt de ganse Vlaamse Dovengemeenschap ten goede!

Persberichten

In 2007 werden volgende persberichten verspreid door Fevlado:

30/08/2007	"Dove en slechthorende leerlingen krijgen een peulenschil"
30/09/2007	"VTM ondertitelt het nieuws" (medewerking aan interview met Dove persoon)
Sept-okt 2007	"Wondermiddel met bijwerkingen" – Weliswaar editie 77
Mei 2007	"Voor iedereen gelijke kansen in het stemhokje?" – Onder Ons
17/09/2007	"Dovenorganisaties lanceren campagne over Vlaamse Gebarentaal" – Gazet van Antwerpen
17/09/2007	"Campagne dovenorganisaties over Vlaamse Gebarentaal" – Het Laatste Nieuws
17/09/2007	"Dovenorganisaties lanceren campagne over Vlaamse Gebarentaal" – Belang van Limburg
17/09/2007	"Dovenorganisaties lanceren campagne over Vlaamse Gebarentaal" – bloggen.be
18/09/2007	"Campagne 'Vlaamse Gebarentaal Leeft'" – De Standaard
18/09/2007	"Campagne dovenorganisaties over Vlaamse Gebarentaal" – medinews.be
18/09/2007	"Campagne dovenorganisaties over Vlaamse Gebarentaal" – topnieuws.be
21/09/2007	KETNET – Karrewiet: Dove kinderen geven hun mening bij nieuwsitems in VGT
22/09/2007	KETNET – de wraps worden getolkt in VGT + interview over Werelddovendag
22/09/2007	"Anciaux stelt campagne rond Vlaamse Gebarentaal voor" – De Standaard
22/09/2007	"Anciaux stelt campagne rond Vlaamse Gebarentaal voor" – De Morgen
22/09/2007	"Anciaux stelt campagne rond Vlaamse Gebarentaal voor" – Het Volk
22/09/2007	"Anciaux stelt campagne rond Vlaamse Gebarentaal voor" – Het Laatste Nieuws
22/09/2007	"Anciaux stelt campagne rond Vlaamse Gebarentaal voor" – Het Nieuwsblad
24/09/2007	interview over Werelddovendag op RTV Mechelen
26/09/2007	interview op Radio Scorpio over 'Vlaamse Gebarentaal Leeft!'
2/10/2007	"Flemish Sign Language is alive" – EUD Update september
13/10/2007	"Vlaamse Gebarentaal Leeft!" – www.gentblogt.be

Telkens wanneer er in de pers of in publicaties allerhande verkeerde terminologie werd gebruikt, bracht Fevlado de auteur hiervan op de hoogte, met de vraag om in de toekomst de correcte terminologie te gebruiken.

Voordrachten, lezingen, getuigenissen

Naar goede gewoonte verzorgde Fevlado opnieuw talrijke lezingen en vormingen *Hoe omgaan met dove en slechthorende personen?* Deze lezingen/vormingen in het kader van sensibilisering werden in 2007 onder andere georganiseerd

- voor de stadswachten van Leuven;
- voor het baliepersoneel van het provinciehuis Vlaams-Brabant;
- voor bibliotheekpersoneel van West-Vlaanderen;
- voor de Provinciale Bestuurschool van Limburg;
- voor het PIVO in Asse;
- voor het Provinciaal Veiligheidsinstituut in Antwerpen;
- voor Toerisme Vlaanderen in Antwerpen en Hasselt en Oudenaarde;
- voor personeelsleden van het zwembad van Brugge.

Een medewerker verzorgde ook een lezing over toegankelijkheid, als onderdeel van de cursus Dovencultuur die Fevlado-Diversus organiseerde.

Fevlado leidde een workshop rond doofheid tijdens de toegankelijkheidsdag in Vlaams-Brabant.

Met Surdi Mobil werd in 2007 overlegd rond een vorming rond doofheid voor ambtenaren van de federale overheid. Deze vorming zal doorgaan in 2008.

Ook de werking van Fevlado zelf was geregeld onderwerp van een lezing, zoals in de Lessius Hogeschool in Antwerpen, de vereniging "De Zeester" in Oostende, en de tolkenschol in Gent. Daarnaast verzorgden dove medewerkers tal van getuigenissen in scholen, in samenwerking met Fevlado-Diversus.

Screenings

In 2007 werden 7 musea in Antwerpen en de Handelsbeurs in Gent gescreend op de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden. Het resultaat werd in beide gevallen neergeschreven in een adviesrapport.

Informatie van andere organisaties toegankelijk maken

Fevlado biedt haar diensten aan aan organisaties die hun informatie willen toegankelijk maken voor dove personen. Deze dienstverlening kan zeer breed zijn, en werd in 2007 onder andere aangeboden aan

- het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding. In 2007 werd de antidiscriminatiewet vertaald in Vlaamse Gebarentaal. In 2008 zal dit project worden afgewerkt en de DVD ter beschikking worden gesteld aan de Vlaamse Dovengemeenschap;
- het Kennis- en Ondersteuningscentrum (KOC). Deze maakte een film over zijn werking, ter gelegenheid van zijn 5-jarig bestaan. Deze film werd vertaald door Fevlado in de Vlaamse Gebarentaal en getoond op vrijdag 30 november op hun studiedag in het Vlaams Parlement;
- Kanakna: dit productiehuis zocht dove deelnemers voor een expeditie in Nicaragua en liet de oproep door Fevlado vertalen in de Vlaamse Gebarentaal;
- Toemeka: Fevlado werkte in 2007 samen met Toemeka aan hun project "Kies-Keurig 2007". Eén van de activiteiten van dit project was de organisatie van 2 verkiezingsdebatten, die plaats hadden in mei en juni en waar politici van de Vlaamse partijen met elkaar in debat traden in het halfrond van de Kamer van Volksvertegenwoordigers in Brussel. Fevlado begeleidde deze organisatie in het toegankelijk maken van de debatten en het oproepen van doven om hieraan deel te nemen.

Project : Onderzoek van jonge kinderen met een cochleair implant (C.I.)

Van oktober 2006 tot oktober 2007 was Fevlado partner in het project 'Onderzoek van jonge kinderen met een Cochleair Implant', onder verantwoordelijkheid van de VUB, vakgroep Orthopsychologie. Het doel van het project was te onderzoeken of gebarentaal, naast het CI, een meerwaarde is in de ontwikkeling en opvoeding van dove kinderen. In 2008 zal een publicatie verschijnen met de resultaten van dit onderzoek en een aantal aanvullende artikels rond dit thema.

Webtoegankelijkheid

In 2006 werd de samenwerking opgestart met AnySurfer en Wai-Not rond webtoegankelijkheid voor verschillende doelgroepen. In 2007 werd dit verder uitgewerkt in een project met als titel "AnySurferNetwerk - Internet toegankelijk voor iedereen? Samenwerkingsproject met als doel de digitale kloof te overbruggen door websites toegankelijk te maken voor mensen met een functiebeperking".

Het bestaande AnySurfer label (www.anysurfer.be) biedt in zijn huidige vorm onvoldoende garanties inzake inhoudelijke toegankelijkheid van websites voor specifieke doelgroepen. Die garanties kunnen met het bestaande AnySurfer label wel reeds geboden worden inzake technische toegankelijkheid van websites voor enkele doelgroepen (visuele beperking, motorische beperking). Voor sommige doelgroepen is het echter wenselijk bijkomende eisen te stellen. Daarom slaan enkele organisaties, waaronder Fevlado, de handen in

elkaar om een concrete oplossing te bieden aan het gestelde probleem. Dit project wordt verder gezet in 2008.

Ontwikkelingssamenwerking

In 2007 had er een kennismakingsgesprek plaats met Handicap International en ook met CBM (Christelijke Blinden Missie). Er werden nog geen concrete afspraken rond samenwerking gemaakt.

In 2008 is Fevlado partner in een project van PHOS (Platform Handicap en OntwikkelingsSamenwerking). Dit werd in 2007 voorbereid. Het project heeft als doelstelling ontwikkelingseducatie voor personen met een sensorïële handicap toegankelijk te maken.

Fevlado opende ook in 2007 haar deuren voor een aantal buitenlandse gasten, waaronder de directeur van de Afrikaanse Dovenfederatie en 2 Oegandese dove personen. Ook de dove buitenlandse stagiair van EUD, kwam op bezoek.